

S T E N O G R A M A
ședinței plenare a Parlamentului Republicii Moldova
din ziua de 8 februarie 2018
S U M A R

1.	Declararea deschiderii sesiunii de primăvară. <i>(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.</i> <i>Se interpretează Imnul de Stat al Republicii Moldova de către corul de copii al Liceului Republican de Muzică „Ciprian Porumbescu”.)</i>	4
2.	Aprobarea ordinii de zi.	4 – 34
3.	Dezbaterea și adoptarea în lectură finală a proiectului de Lege cu privire la organizațiile de creditare nebancaară. Nr. 325 din 20.10.2017	38 – 41 88
4.	Reexaminarea Legii nr. 243 din 23 noiembrie 2017 pentru modificarea și completarea articolului 46 din Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare. <i>(Referitor la proiectul de Lege nr. 306 din 09.10.2017.)</i> Nr. 2401 din 15.12.2017	41 – 43 88
5.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Guvernul Republicii Azerbaidjan privind cooperarea în domeniul militar. Nr. 397 din 20.12.2017	43 – 47 88 – 89
6.	Reexaminarea Legii nr. 233 din 10 noiembrie 2017 pentru modificarea și completarea Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003. <i>(Referitor la proiectul de Lege nr. 176 din 06.06.2017.)</i> Nr. 2287 din 15.12.2017	47 – 48 89
7.	Reexaminarea Legii nr. 248 din 23 noiembrie 2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. <i>(Referitor la proiectul de Lege nr. 391 din 30.09.2017.)</i> Nr. 2434 din 20.12.2017	49 – 54 89 – 90

8.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege privind modificarea unor acte legislative (<i>Legea cadastrului bunurilor imobile – art. 43; Legea cu privire la arenda în agricultură – art. 10</i>). Nr. 203 din 12.05.2016	54 90
9.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 149-XVI din 8 iunie 2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura (<i>art. 3, 9, 11, 12, 15, 16, 17 ș.a.</i>). Nr. 255 din 06.06.2016	55 – 56 90 – 91
10.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind aprobarea structurii și efectivului-limită ale Autorității Naționale de Integritate. Nr. 15 din 26.01.2018	56 – 62 91
11.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre pentru aprobarea Declarației Parlamentului Republicii Moldova privind condamnarea atacurilor Federației Ruse asupra securității informaționale naționale și amestecul abuziv în activitatea politică din Republica Moldova. Nr. 13 din 24.01.2018	62 – 72 92 – 93
12.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (<i>Legea comunicațiilor electronice – art. 26, 31; Legea nr. 167 din 31 iulie 2015 pentru modificarea și completarea Codului audiovizualului Republicii Moldova – art. II</i>). Nr. 388 din 14.12.2017	73 – 78 91
13.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind numirea în funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (<i>Elena COBZAC</i>). Nr. 20 din 02.02.2018	78 – 85 91 – 92
14.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre pentru modificarea Hotărîrii Parlamentului nr. 7/2015 privind componența numerică și nominală a Biroului permanent al Parlamentului (<i>art. 3</i>). Nr. 22 din 07.02.2018	85 – 86 92

15.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărâre privind demisia unui deputat în Parlament (<i>Iurie Leancă</i>). Nr. 23 din 07.02.2018	86 – 87 93
16.	<p>ORA ÎNTREBĂRILOR</p> <p>Prezentarea răspunsurilor la întrebări:</p> <p>- Prezentarea răspunsului la întrebarea domnului deputat Valerian Bejan, de către domnul Dragoș Vicol, președinte al Consiliului Coordonator al Audiovizualului, referitor la măsurile întreprinse de instituție pentru a asigura uniformizarea volumului sunetului în programele de televiziune.</p> <p>Adresarea întrebărilor:</p> <p>- Întrebarea doamnei deputat Elena Bodnarenco, adresată Guvernului, referitor la cheltuielile efectuate în 2017 din fondurile locale de susținere socială a populației și care a fost cauza lichidării acestor fonduri pentru anul 2018.</p> <p>- Întrebarea doamnei deputat Elena Bodnarenco, adresată Guvernului, referitor la procesul de optimizare a întreprinderii „Poșta Moldovei” și consecințele ei.</p> <p>- Întrebarea domnului deputat Iurie Țap, adresată Guvernului, referitor la implementarea Strategiei privind reforma administrației publice pentru anii 2016–2020.</p> <p>- Întrebarea domnului deputat Iurie Țap, adresată Guvernului, referitor la implementarea prevederilor Planului de acțiuni privind modernizarea serviciilor publice pentru anul 2017.</p> <p>- Întrebarea domnului deputat Lilian Carp, adresată Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, referitor la închiderea instituțiilor de învățământ.</p> <p>- Întrebarea doamnei deputat Maria Ciobanu, adresată Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, referitor la scopul vizitei și cheltuielile efectuate pentru participarea doamnei ministru Monica Babuc la întrevederile domnului Prim-ministru Pavel Filip în Emiratele Arabe Unite.</p>	<p>94</p> <p>94 – 97</p> <p>97</p> <p>97 – 98</p> <p>98</p> <p>98</p> <p>98 – 99</p> <p>99</p>

Ședința începe la ora 10.05.

Lucrările sînt prezidate de domnul Andrian Candu, Președinte al Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Vitiuc, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Bună dimineața.

Vă rog frumos să vă luați locul.

Bine ați revenit în sala plenului.

Rugăm Secretariatul să anunțe prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la ședința Parlamentului, din totalul celor 101 deputați, și-au înregistrat prezența 95 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Andronachi Vladimir – cerere, Răducan Marcel – cerere, Mocanu Gheorghe – cerere, Ghilețchi Valeriu – deplasare, Hrenova Elena – concediu medical, Juravschi Nicolae – cerere.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule Ganaciuc.

Sîntem la început de sesiune, în mod obișnuit începem prima ședință a plenului prin a onora Drapelul de Stat și Imnul de Stat.

Vă rugăm frumos să ne pregătim. Și în același timp să urăm un bun venit în sala plenului ... ca de obicei interpretarea Imnului va fi asigurată de frumoșii copii, talentați de la Liceul „Ciprian Porumbescu”, pe care, vă rog frumos, să-i salutăm la intrarea în sală. (*Aplauze.*)

(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova. Se interpretează Imnul de Stat al Republicii Moldova de către corul de copii de la Liceul Republican de Muzică „Ciprian Porumbescu”.)

(Aplauze.)

Mulțumim copiilor și profesorilor de la Liceul „Ciprian Porumbescu”.

Și eu, la fel, vă mulțumesc, dragi colegi deputați, că împreună cu copiii ați interpretat și voi Imnul de Stat. De fiecare dată, de la sesiune la sesiune, sîntem tot mai buni și noi la cîntatul Imnului de Stat și nu doar, sper foarte mult că și în activitatea noastră de zi de zi, ca reprezentanți ai cetățenilor, vom fi și mai buni și din punct de vedere al eficienței și din punct de vedere al calității.

Și deoarece sîntem la prima ședință a plenului, înainte de a trece la ordinea de zi care a fost propusă ca și proiect de Biroul permanent, dați-mi voie să fac

anunțul tradițional că, în perioada premergătoare ședinței de astăzi, și-au sărbătorit ziua de naștere următorii colegi: Valerian Bejan, Alexandr Nesterovschi, Elena Hrenova, Grigore Cobzac, Valentina Rotaru, Grigore Novac, Zinaida Greceanîi. Iar astăzi își sărbătorește ziua de naștere colegul nostru Petru Știrbate. Le urăm „La mulți ani”, multă sănătate, fericire tuturor celor care și-au sărbătorit ziua de naștere, realizări frumoase, bucurii și doar împliniri. (*Aplauze.*)

Precum am menționat, Biroul permanent, ieri, în ședința sa a aprobat proiectul ordinii de zi, dar, în mod tradițional, văd, în baza articolului 46 din Regulamentul Parlamentului, sînt foarte multe propuneri făcute în scris din partea fracțiunilor parlamentare și a grupurilor de deputați. Multe propuneri. Și le voi lua pe toate pe rînd.

Și, în mod procedural, se va oferi un minut pentru a aduce argumentele de ce a fost înaintată această propunere, ca ulterior să fie supus votului de plenul Parlamentului.

Și o primă propunere vine din partea Frațiunii Partidului Democrat privind introducerea pe ordinea de zi de astăzi ...

Anunțuri importante. Am înțeles.

Domnule Diacov,

Vă rog frumos.

Domnul Dumitru Diacov:

Da, domnule Președinte,

Eu nu fac abuz la capitolul „anunțuri”, dar astăzi nu pot să mă abțin. Este o zi istorică pentru Partidul Democrat și mă gîndesc că e o zi importantă și pentru țară. La 8 februarie 1997 a avut loc primul congres al Partidului Democrat, a fost creat actualul Partid Democrat care a avut un rol și are un rol deosebit pentru păstrarea echilibrului politic în Republica Moldova.

Domnule președinte,

După dumneavoastră întîi.

Eu vreau să felicit toți membrii Partidului Democrat, mai ales acei care au fost delegați, au stat la baza creării partidului. Și sigur că vreau să felicit actualii membri ai Partidului Democrat, membrii conducerii Partidului Democrat, să le doresc succese, să le doresc sănătate și le doresc să muncească zi și noapte pentru binele Patriei. Să facem tot ce-i posibil ca Republica Moldova să fie o țară prosperă, o țară democratică, o țară civilizată și un factor de stabilitate în această zonă a Europei. Pentru asta a fost creat Partidul Democrat, cu aceste gînduri noi, atunci în 1997, ne-am adunat ca să formăm acest partid de centru în zbuciumata Republica Moldova.

Mulțumesc frumos. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Și noi vă mulțumim frumos.

Felicitări pentru perioada de 21 de ani. Probabil puține sînt sau chiar deloc partide în Republica Moldova care se pot bucura de vechimea pe care o are Partidul Democrat.

Și, domnule președinte Diacov,

Noi vă felicităm și pe dumneavoastră în mod special, deoarece ați stat ca și fondator la baza acestui partid și chiar meritați și dumneavoastră aplauze.

Vă mulțumim. (*Aplauze.*)

Domnule Sîrbu,

Vă rog frumos. Pofțiți.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

În acest context, permiteți-mi să dau citire extrasului din procesul-verbal nr.1 din 7 februarie 2018 al ședinței Frațiunii Partidului Democrat. Deci s-a hotărît: acceptarea cererii doamnei deputat Aliona Babiuc de aderare la Frațiunea Partidului Democrat. Astfel, începînd cu data de 7 februarie 2018, Frațiunea Partidului Democrat este constituită din 42 de deputați.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnule Carpov,

În același context, vă rog frumos.

Domnul Eugen Carpov:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Aș vrea să fac și eu un anunț ce ține de Grupul Popular European din Parlament. În baza procesului-verbal nr.1 din 17 ianuarie 2018, a fost realeză conducerea Grupului PPE care este în continuare în următoarea componență: președintele grupului – Eugen Carpov, vicepreședintele grupului – Simion Grișciuc și secretarul grupului este doamna Aliona Goța.

Vom lucra împreună.

Și vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Vă mulțumim.

S-au făcut și înregistrările necesare în stenograma ședinței de astăzi, sînt chestiuni procedurale care țin de organizarea grupurilor și fracțiunilor parlamentare.

Și în continuare, cu referire la propunerile care au venit pe ordinea de zi, pentru ordinea de zi. O primă propunere, așa cum am menționat, e din partea Frațiunii Partidului Democrat, de a introduce pe ordinea de zi de astăzi a proiectului de Hotărîre nr.13 din 24 ianuarie 2018 pentru aprobarea Declarației Parlamentului Republicii Moldova privind condamnarea atacurilor Federației Ruse asupra securității informaționale naționale și amestecul abuziv în activitatea politică din Republica Moldova.

Argumentarea propunerii, vă rog frumos.

Domnule Sîrbu,

Un minut la dispoziție.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Rog, onorat Plen și stimați colegi, să acceptăm includerea în agenda de astăzi a ședinței plenului proiectul de Hotărîre nr.13 ce ține de aprobarea Declarației Parlamentului Republicii Moldova privind condamnarea atacurilor provenite din Federația Rusă asupra securității informaționale naționale și amestecul abuziv în activitatea politică din Republica Moldova.

Este cert faptul necesității unei reacții prompte, în special după declarația Dumei de Stat împotriva Republicii Moldova. Toate argumentele le voi expune de la tribuna Parlamentului.

Rog susținerea.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Opiniile din partea celorlalte fracțiuni.

Văd că domnul Batrîncea ar vrea să menționeze ceva.

Poftiți.

Domnul Vlad Batrîncea:

Stimați colegi,

Numai am început sesiunea parlamentară, sînt întrebări care... rezolvarea cărora le așteaptă țara, probleme cu Kroll, probleme cu ANRE, cu tarife, sînt probleme sociale, cu pensii și, iată, începem iarăși jocurile geopolitice.

Nu este bine să căutăm acum dușmanii externi, mai ales să atacăm țara care a găzduit peste 500 mii de moldoveni care trimit acasă bani.

De aceea, stimate domnule Președinte, nu este bine să începem sesiunea anume cu această problemă și nu este bine ca cineva să interpreteze unele lucruri personale și să creeze din aceste probleme și frustrări personale și de grup probleme de ordin național.

Considerăm că nu este în interesul național acest proiect și nu trebuie inclus în ordinea de zi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule Ghimpu,

În acest context, vă rog frumos, poftiți.

Domnul Mihai Ghimpu:

Stimați colegi,

Ca să nu ajungeți la conflict PSRM-ul și cu PD-ul, și azi e o mare zi pentru PD, noi cerem pauză o jumătate de oră, ca să ne... fracțiunea, să vă liniștiți și voi și să ne gândim și noi ce facem.

Mulțumesc frumos, domnule Președinte.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Ca să fie cât mai constructiv, aș oferi această pauză după ce aprobăm ordinea de zi, ca să putem... (*Rumoare în sală.*) Am înțeles.

Referitor la întrerupere care, de fapt, în mod regulamentar este oferită, dar încă nu a fost supusă...

Da, domnule Diacov, vă rog frumos.

Domnul Dumitru Diacov:

Da. Domnule Președinte,

Eu mă adresez și colegilor, sigur că regulamentar fracțiunea are dreptul să ceară întrerupere și noi nu sîntem împotrivă, dar fiecare fracțiune să-și spună păsul și atunci liberalii vor avea un tablou mai larg să discute în cadrul acestei întreruperi, dar așa după asta ei o să mai ceară o întrerupere, înțelegeți.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Ghimpu,

Dacă...

Domnul Mihai Ghimpu:

Eu îi.... Pe mine mai puțin mă interesează părerea celorlalte fracțiuni, mă interesează părerea membrilor Frațiunii Partidului Liberal. Aicea-i – noi votăm, noi luăm decizie. Voi, fiecare cu votul vostru și cu decizia voastră.

Domnul Andrian Candu:

Nu pun la vot încă declarația.

Domnul Mihai Ghimpu:

Dmitrii Gheorghevici,

Nu ne băga în război cu Rusia.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Ghimpu,

Nu punem la vot încă însăși declarația, ci doar punerea pe ordinea de zi a acesteia. (*Rumoare în sală.*) Da.

În mod regulamentar, se oferă pauză de 30 de minute, pînă la 10.50.

Vă mulțumim foarte mult.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Andrian Candu:

Domnule Ghimpu,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Noi ne-am consultat. E o declarație care vorbește despre securitatea națională, despre faptul că Federația Rusă se amestecă în treburile interne și cu prezența armatei.

Și dacă am ajuns să constatăm că, într-adevăr, Federația Rusă nu respectă suveranitatea și independența Republicii Moldova, atunci apare întrebarea: de ce trebuie să mai fim noi în CSI? CSI, de fapt, asta înseamnă Federația Rusă.

Și cunoașteți că noi avem un proiect cu privire la... nr.5 din 2 ianuarie 2018 și am propune să examinăm declarația Partidului Democrat sau a Frațiunii Partidului Democrat împreună cu proiectul de hotărîre al nostru care spune despre ieșirea Republicii Moldova din CSI.

Și noi o să avem și completări la această declarație.

Mersi foarte mult.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Asta e o altă solicitare, trebuie făcută în mod regulamentar și proiectele sînt diferite. De aceea nu pot fi examinate împreună, așa cum ați menționat.

Domnule Pistrinciuc,

Vă rog frumos, opinia din partea dumneavoastră.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

O țară devine puternică în astfel de constrîngeri geopolitice, atunci cînd are instituții puternice și legi, care funcționează în afară de situația politică.

Noi știm că există propagandă, noi știm că există imixtiuni și partide finanțate din Federația Rusă, însă știm la fel că sînt și foarte multe jocuri. Aceste declarații, mă rog, sînt și ele necesare uneori, însă slabi ne fac aceste jocuri din culise.

Noi vom vota acest proiect de lege inclusiv din motiv de reciprocitate, fiindcă au fost făcute declarații în Duma de Stat care necesită un răspuns, însă pe viitor recomandăm și autorilor să se gîndească foarte mult și la jocurile politice care ne fac foarte slabi în această constrîngere geopolitică.

Mersi mult.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnul Carpov.

Domnul Eugen Carpov:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Reprezentanții Grupului Popular European din Parlament au fost printre inițiatorii acestei declarații. Noi considerăm că este absolut necesar să venim cu reacții de răspuns la acțiunile total neprietenești din partea structurilor Federației Ruse. Este absolut evident că Republica Moldova este... a devenit în ultimul timp și este un poligon al experimentelor aplicării războiului hibrid împotriva vecinilor din partea Federației Ruse. Astfel, noi trebuie să acordăm o mult mai mare atenție războiului informațional care se poartă împotriva statului nostru și, respectiv, să acționăm pentru a contracara aceste pericole.

Deci noi vom sprijini această declarație.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc foarte mult.

Atrag atenția colegilor că vorbim acum despre introducerea pe ordinea de zi doar a declarației care va fi ulterior, bineînțeles, dezbătută dacă va avea votul Parlamentului pentru introducerea acesteia pe ordinea de zi.

Cam toate fracțiunile s-au exprimat.

Domnule Lupu,

Vă rog frumos.

Ultima, înainte de a supune votului.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Vreau să le mulțumesc colegilor din grupurile politice care au anunțat sprijinul necondiționat pentru acest proiect și urmează să fie introdus pe ordinea de zi. Apreciez acest lucru.

Punctul doi. Eu sînt absolut sigur că atunci cînd este vorba de apărarea suveranității, statalității, independenței Republicii Moldova, cînd este vorba de interesul național, aceste decizii categoric nu pot și nu trebuie să fie condiționate cu careva alte acțiuni.

Cu atît mai mult, în cazul subiectului menționat de unii din colegii noștri referitor la CSI, un asemenea proiect de hotărîre nici nu poate să nimerescă pe ordinea de zi a plenului Parlamentului pe un singur motiv – nu este materie juridică de proiect de hotărîre a Parlamentului. Asta ar fi ca și cum cineva să-și propună să modifice Constituția printr-un proiect de lege organică. Nu are temei o asemenea abordare.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Și o ultimă intervenție din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor.

Vă rog frumos, domnule președinte Voronin.

Poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Da.

Nu, ca-ntotdeauna, nora-i vinovată.

Cine a inițiat toate aceste scandaluri în jurul televiziunilor, nu noi? Nu noi, nu Parlamentul? Nu noi am luat această decizie de a interzice? (*Gălăgie în sală.*)

Duma de Stat ce-a făcut? A răspuns la aceste insinuări ale noastre. Și acum voi începeți a aiuri că nu știu ce, geopolitic...

Ați învățat cuvinte din dicționar, dragă Doamne, aveți internet și utilizați aceste prostii.

Eu „вообщее” nu înțeleg, de ce faceți voi aceste lucruri.

În timpul când aceste tehnologii informaționale peste tot locul au pătruns, când este internet, când este Wi-Fi peste tot locul și voi intrați în aceste prostii.

Eu nu înțeleg de ce. Numai de aceea că ce... să fiți pe placul românilor mai mult, vă îmbrățișați mai mult cu românii? Atunci de ce n-ați făcut să fie aceasta reciproc, dacă interziceți canalele acestea rusești, trebuie să interziceți toate celelalte canale care difuzează 24 de ore împotriva statalității, independenței, suveranității Republicii Moldova, împotriva națiunii moldovenești, împotriva limbii moldovenești? De ce n-ați făcut voi lucrul acesta? Așa nu se face. Asta, извините, iar îi prostituție.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Toate opiniile au fost exprimate. Iată de ce, în baza Regulamentului, a prevederilor acestuia, voi supune votului propunerea de a introduce pe ordinea de zi de astăzi a acestui proiect de hotărîre nr.13 din 24 ianuarie 2018.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut introducerea pe ordinea de zi a acestui proiect de hotărîre.

Rugăm Secretariatul să-și noteze și să pregătească și suplimentul la ordinea de zi, dar în funcție și de celelalte decizii ale plenului ce țin de celelalte propuneri.

Și următoarea propunere vine din partea colegilor din Frațiunea Partidului Liberal Democrat. Un grup de deputați propun introducerea pe ordinea de zi de astăzi a proiectului de Hotărîre a Parlamentului nr.12 pentru aprobarea... abrogarea Hotărîrii Parlamentului nr.323 privind alegerea unui vicepreședinte al Parlamentului.

Domnule Deliu,

Vă rog frumos, aveți un minut la dispoziție pentru a vă argumenta propunerea.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Stimați deputați,

Solicităm introducerea în ordinea de zi a ședinței de astăzi a proiectului de Hotărîre a Parlamentului nr.12 din 24 ianuarie 2018 pentru abrogarea Hotărîrii Parlamentului nr.323 din 22 decembrie 2017 privind alegerea unui vicepreședinte al Parlamentului.

Constatăm că, în conformitate cu înregistrarea video a ședinței plenare din 22 decembrie 2017, plasată pe site-ul oficial al Parlamentului, se vede foarte clar că numărătoarea a fost eronată. Din cei 88 de deputați prezenți în sală, pentru candidatura domnului Ghilețchi au votat doar 34 de deputați, ceea ce încalcă flagrant prevederile articolului 10 din Regulamentul Parlamentului.

Astfel, în interesul legii și spiritului statului de drept, propunem susținerea de a include în ordinea de zi și abrogarea Hotărîrii nr.323 și, prin urmare, revenirea la valorificarea legalității, transparenței și coerenței actelor normative, condiție de bază în activitățile de legiferare.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Alte opinii nu sînt.

Voi supune votului introducerea pe ordinea... (*Voce nedeslușită din sală.*)

De procedură, vă rog frumos, domnule Voronin.

Poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Eu l-aș ruga și pe domnul Deliu, și pe Frațiunea Partidului Liberal Democrat să...

Noi sîntem de acord că aici e încălcat totul și flagrant, dar aș solicita ca să fie prezent acest Ghilețchi, dacă nu sînteți împotrivă.

Dar pe dumneavoastră, domnule Candu, eu aș dori să vă întreb: și, totuși, cînd o să introducem noi sistemul electronic de vot, ca să nu ne jucăm noi cu aceste chestii? (*Rumoare în sală.*)

Atîția ani de zile deja... el este în Parlament, există, dar dumneavoastră nu permiteți să fie introdus. Din ce considerente, pentru a face ce? A falsifica sau ce a face mai departe?

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule președinte Voronin,

Am să rog Secretariatul Parlamentului să pregătească o notă informativă și să v-o transmită dumneavoastră, precum și celorlalte fracțiuni,... despre situația actuală a sistemului de vot, ca să vedeți care este situația și ce avem, și ce nu avem sau ce a fost achiziționat și de ce nu funcționează.

În continuare, la același subiect, domnul Ghimpu.

Vă rog frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Noi și la Biroul permanent am discutat subiectul acesta. Toți deputații știu că nu au fost voturi. Eu nu știu cum se simte domnul Ghilețchi, atunci cînd știe că este în funcția de vicepreședinte, neavînd voturile necesare. Pentru... eu consider că... să constatăm că a fost o greșeală și pentru ca domnul Ghilețchi să nu fie vorbit la fiecare colț și fiecare să pună la îndoială orice semnătură, orice vorbă a dumnealui, mai corect ar fi: ori dumnealui să-și dea demisia, ori să abrogăm, într-adevăr,

această hotărîre și repuneți la vot, doar aveți majoritatea, aveți vreo 70. Câți aveți dumneavoastră aici în Parlament, PD-ul? Și s-a rezolvat problema.

Mersi foarte mult.

Domnul Andrian Candu:

Încă nu sîntem 70, dar noi vom lua în considerare propunerea dumneavoastră, domnule președinte Ghimpu, și vom lucra la...

Domnule Batrîncea,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Nu, m-am uitat și la dumneavoastră.

Domnul Vlad Batrîncea:

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Partea dreaptă are prioritate.

Domnul Vlad Batrîncea:

La acest subiect, stimați colegi.

Iată cu toții în această sală cunoaștem că au votat doar 30 de deputați – se vede și din video ș.a.m.d. – și cu toții cunoaștem că procedura de vot nu a fost respectată. Cum se spune „nothing personal”, nu avem nimic împotriva domnului Ghilețchi, dar cred că și domnul Ghilețchi, dacă ar fi în această sală, ar recunoaște, s-ar simți mai bine, mai confortabil să fie votat măcar de 51 de deputați. Nu cred că se simte domnul Ghilețchi confortabil că a fost votat de 30 de deputați.

Și dumneavoastră aici, domnule Candu, chiar este o recomandare insistentă ca, într-adevăr, să nu pierdeți fața că acceptați hotărîri care necesită 51 de voturi cu 30 – ar fi bine să reveniți și să confirmați votul cu 51. Care este problema? Ca să vă simțiți bine și dumneavoastră. Că, de altfel, dacă dumneavoastră iar o să invocați acele argumente care le-ați adus ieri la Biroul permanent, dumneavoastră, practic, demonstrați întregii Republici Moldova că puteți încălca așa de flagrant procedura. Dacă ar fi măcar 47, 48, dar au fost 30 de oameni. Iată în sectorul nr.2 jumătate nu au ridicat mîna și asta a văzut toată țara. Așa că susținem demersul, trebuie anulat votul și dovediți domnului Ghilețchi că sînt 51 de deputați care vor să îl vadă în prezidiul Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi a proiectului de Hotărîre a Parlamentului nr.12 din 24 ianuarie 2018, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

(Voci din sală.) Nu a fost susținut de... vă rog frumos. Atunci dacă se pune la îndoială numărul voturilor, am să rog frumos numărătorii, inițial, să ne dea prezența efectivă în sală.

Și îl vom ruga pe domnul Carpov, luând în considerare că în sectorul nr.3 numărătorul... nu e domnul Mocanu, dacă dumneavoastră ați putea astăzi... astăzi ați putea să jucați rolul... (*gălăgie în sală*).

Nu bine, domnule Voronin, dumneavoastră puneți la îndoială sinceritatea domnului Carpov?

Domnul Vladimir Voronin:

Demult. (*Rîsete în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Îmi pare rău.

Vă rog frumos, inițial prezența în cele 3 sectoare, vă rog frumos. Prezența.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 26.

Sectorul nr.2 – 40.

Sectorul nr.3 – 24.

Domnul Andrian Candu:

90 de deputați în sală. Pentru a aproba decizia, vor fi necesare 46 de voturi.

Și acum pun la vot, încă o dată, repetat, introducerea pe ordinea de zi de astăzi a proiectului de Hotărîre nr.12 din 24 ianuarie 2018.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos cu atenție să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 22.

Sectorul nr.2 – 6.

Sectorul nr.3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 42 de voturi, propunerea nu a fost susținută.

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare... propunerea vine din partea colegilor din Frațiunea Partidului Liberal Democrat, care propun introducerea pe ordinea de zi de astăzi a audierilor șefului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA), Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și ale directorului Serviciului Vamal, în legătură cu scandalul mediatizat de pe piața produselor lactate, pentru a răspunde la unele întrebări, dar solicitarea este clară, care este subiectul care este propus pe ordinea de zi.

Doamnă Ciobanu,

Vă rog frumos, aveți un minut la dispoziție pentru a vă argumenta propunerea.

Doamna Maria Ciobanu:

Solicităm includerea în ordinea de zi a ședinței de astăzi a chestiunii referitoare la audierile șefului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, ministrului agriculturii, dezvoltării regionale și mediului și ale directorului Serviciului Vamal, în legătură cu scandalul mediatizat de pe piața produselor lactate, pentru a răspunde la următoarele întrebări:

- Care este cantitate de lapte proaspăt produs și procurat de procesatorii și producătorii de produse lactate din Republica Moldova?

- Care este cantitatea de lapte-praf sau alți înlocuitori ai laptelui natural care se importă în Republica Moldova?

- Care este situația generală privind calitatea produselor lactate comercializate pe piața Republicii Moldova? Perioada de referință – a doua jumătate a anului 2017.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc foarte mult.

Se supune votului această propunere.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută propunerea.

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, următoarea propunere, la fel, vine din partea Frațiunii Partidului Liberal Democrat privind introducerea pe ordinea pe zi a audierilor Guvernatorului Băncii Naționale, șefului Procuraturii Anticorupție și ale directorului Centrului Național Anticorupție, în legătură cu mersul investigațiilor asupra fraudei în domeniul financiar-bancar.

Domnule Țap,

Vă rog frumos, aveți un minut la dispoziție.

Domnul Iurie Țap:

Stimați colegi,

Acum 3 ani s-a produs fraudă din sectorul bancar care a marcat profund Republica Moldova. În acest sens, acum un an și jumătate, Guvernul, prin angajarea răspunderii, a convertit garanția de stat în datorie publică. Anul trecut, din bugetul de stat, au fost plătite peste 600 de milioane de lei în acest sens.

Iată de ce Frațiunea Partidului Liberal Democrat cere organizarea acestor audieri pentru a ne documenta cum are loc investigarea cazului dat, mai bine-zis,

cum evoluează, pentru că și Comitetul de cooperare parlamentară din mai 2017, care a avut loc la Chișinău, a vorbit de tergiversarea acestor investigații.

Pe de altă parte, am vrea să vedem cum se recuperează mijloacele respective. Or, informația care a fost plasată în spațiul public este una, de fapt, neadevărată, pentru că acele mijloace vin din realizarea activelor băncilor care au fost falimentate.

Iată de ce credem necesar ca Parlamentul să cunoască aceste informații, respectiv, să le cunoască și cetățenii.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi...

Domnule Carp,

La acest subiect vreți să vă referiți? Cer scuze, cer scuze.

Domnule Carp,

Vă rog frumos.

Domnul Lilian Carp:

Mult face „of”-ul acesta. Da, bine. Cu adevărat, noi vedem că acest furt al miliardului care a avut loc în Republica Moldova, de fapt, ele-s mai multe – deja o demonstrează și compania „Kroll” prin raportul pe care l-a făcut, chiar dacă este o sinteză. Noi acum astăzi avem două persoane care deja au fost condamnate: Filat, Platon, însă avem ... care practic în ambele rapoarte ale companiei „Kroll”, avem un înger numit Ilan Șor, despre care se menționează foarte clar că a fost cel care... prin intermediul căruia a fost coordonat, furat, scoși banii din sistemul bancar ș.a.m.d. De aceea deja a trecut destul timp, practic 3 ani de zile de când a început această investigație, însă noi nu avem ... la dînsul, noi nu avem claritate de ce unii se plimbă pe stradă, da? unii au fost trași la răspundere, iar unii încă se plimbă pe stradă. De aceea noi vom susține introducerea pe ordinea de zi a acestui proiect privind audierile.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi a acestui subiect, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, se propune de Frațiunea Partidului Comuniștilor introducerea pe ordinea de zi a proiectului de Lege nr.4 din 21 ianuarie 2015 cu privire la statutul de neutralitate permanentă a Republicii Moldova.

Vă rog frumos, doamnă Bodnarenco, dacă ați putea să ne dați argumentele propunerii.

Doamna Elena Bodnarenco:

Mulțumesc.

Într-adevăr, Frațiunea Partidului Comuniștilor solicită includerea în ordinea de zi pentru ședința în plen a Parlamentului de astăzi a proiectului de Lege nr.4 din 21 ianuarie 2015 cu privire la statutul de neutralitate permanentă a Republicii Moldova.

Reamintim că a fost creată comisia specială care, din informațiile noastre, nu s-a întrunit niciodată. În legătură cu ultimele evenimente: vizita ministrului apărării al României, semnarea Acordului privind crearea batalionului special, au apărut mai multe... deschiderea Oficiului NATO, au apărut mai multe întrebări la care noi vrem să găsim răspuns clar prin aprobarea de către Parlament a acestui proiect, proiectului de Lege cu privire la statutul ...

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

Doamna Elena Bodnarenco:

... de neutralitate permanentă.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Domnule Batrîncea,

Vă rugăm, două minute.

Domnul Vlad Batrîncea:

Mulțumesc.

Într-adevăr, s-a constituit un grup de lucru care nu s-a întrunit niciodată. Întrebarea este: de ce unele proiecte se poate de votat în șase minute, fără rapoartele respective ale comisiilor? Și în regim ad-hoc, poftim, Parlamentul votează. Dar este un grup de lucru activitatea căruia este intenționat tergiversată, cu scopul de a deschide Centrul NATO, cu scopul de a crea batalioane comune ș.a.m.d. Înseamnă că Parlamentul demonstrează că nu dorește să mențină prevederea constituțională privind neutralitatea țării.

Suștinem propunerea Frațiunii Partidului Comuniștilor.

Și, domnule Candu,

Foarte insistent cerem ca și frațiunea dumneavoastră să susțină acest demers, că ați votat crearea grupului și nu doriți să ducem activitatea grupului până la capăt și până la un rezultat adecvat.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule Ghimpu,

Vă rugăm.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Republica Moldova nu este stat neutru, cu toate că noi avem această normă în Constituție. De ce? În primul rând, nu este recunoscută neutralitatea de nimeni. Doi. Este prezența armatei ruse pe teritoriul Republicii Moldova. Și în acest sens avem decizia Curții Constituționale care spune clar că Republica Moldova ... Constituția Republicii Moldova prevede în articolul ... punctul 2 unde prevede neutralitatea, prevede retragerea armatei ruse de pe teritoriul Republicii Moldova.

Adoptarea unei legi care nu înțeleg ce ar face. Doar Constituția este Legea supremă în stat, să mai vii cu o lege, adică este nonsens. Eu nu înțeleg, cum ai înlocui cerul cu pământul. Pentru ce trebuie această lege? Asta este un populism, o politică a Federației Ruse, care tot timpul insistă ca noi să demonstrăm că sîntem stat neutru.

Această lege poate fi adoptată doar după retragerea armatei Federației Ruse și a forțelor pacificatoare de pe teritoriul Republicii Moldova, atunci putem discuta. Atît timp cît pe teritoriul Republicii Moldova este armata Federației Ruse, inclusiv armament care, posibil, nu-l are toată Europa, nu putem vorbi. Și este decizia Curții Constituționale care nimeni nu mai poate s-o modifice, ea spune clar care este neutralitatea Republicii Moldova avînd în vedere această normă constituțională.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

În continuare, domnul Lupu.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Poziția Frațiunii Partidului Democrat a fost și rămîne a fi în continuare că Republica Moldova, potrivit articolului respectiv din Constituție, a fost, este și va fi mereu stat neutru. Acest lucru l-a confirmat prin decizia sa inclusiv Curtea Constituțională.

Acum, propunerea care vine de la colegii din Frațiunea PCRM eu o văd un pic fariseică pe simplul motiv că făcînd referință și la Oficiul NATO, și la alte chestii toată lumea, și din stînga noastră, și din dreapta, tac mîlc și nu spun nimic

atunci cînd ar trebui să spună despre prezența ilegală și contrar Constituției a trupelor străine pe o parte din teritoriul Republicii Moldova.

Neutralitatea Republicii Moldova a fost recunoscută odată cu recunoașterea Republicii Moldova. Fiindcă recunoașterea se face pe plan mondial, inclusiv prin Constituția țării, implicit și statutul ei de neutralitate.

Și punctul al doilea. Ca și valoare juridică, această propunere este nulă, exact precum este inițiativa altor colegi privind ieșirea din CSI. Și am zis că nu are nici o valoare juridică această inițiativă și nici nu poate fi admisă în discuții, fiindcă vine cu încălcare de lege. Exact în așa fel și propunerea colegilor de la PCRМ nu aduce nici o valoare adăugată.

Atrageți, vă rog, atenția modificarea articolului privind neutralitatea țării poate fi făcută doar în cadrul unui referendum constituțional, cu votul majorității cetățenilor Republicii Moldova înscriși pe liste electorale.

Dacă vreți să vă fac o traducere a acestui limbaj în termeni mai simpli, un asemenea eveniment nu se va produce niciodată. Deci cei care au scris Constituția țării s-au gândit foarte bine și au ancorat statutul de neutralitate foarte puternic. Iată de ce haideți să ne ocupăm de ... Înțeleg, an electoral, trebuie de manifestat într-un fel sau altul, dar ideea este, haideți să ne manifestăm cu lucruri reale, concrete și nu cu unele virtuale.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

În continuare, domnul Pistrinciuc.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

La acest subiect este necesar un pic de clarificare. Din păcate, opinia publică în rețele a interpretat de ambele părți greșit acest eveniment. Deci nu s-a semnat nici un fel de acord, vreau să ... cu tot respectul față de colegii comuniști. Nu s-a semnat nici un fel de acord, este o colaborare instituțională între Ministerul Apărării al Republicii Moldova și al României. Aceste colaborări operaționale între batalioane de o parte și de alta se făceau inclusiv pe timpul cînd era Partidul Comunist la guvernare. Și ele au ... Și înainte de 1918. Și ele au o explicație foarte simplă, deci neutru, „neneutru”, cum nu ar fi, stat mic cu doi vecini se antrenează în diferite exerciții militare, civile, de salvare cu statele vecine. Altfel, dacă nu ai astfel de activități de cooperare, înseamnă că ești într-o relație de ostilitate cu aceste state.

Deci nu cred că noi deja vorbim despre faptul că se creează armată comună sau cineva... Asta nu este adevărat. Sînt niște protocoale... Deci nici nu a fost semnat nici un document, dar sînt niște exerciții absolut normale care s-au petrecut pe tot parcursul timpului și care se petrec între două state vecine. La fel, cum doi vecini se gîndesc eventual cum o să facă față unor pericole comune, în doi e mai

ușor, așa și aici. Sînt chestii normale în contextul în care Republica Moldova este un stat mic și are vecini, ca și celelalte state. Nu sîntem insulă „по среди океана”.

Mersi mult.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

În continuare, domnule Carpov, vă rugăm frumos.

Poftiți.

Domnul Eugen Carpov:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

În orice stat Constituția reprezintă Legea supremă care trebuie respectată atît pe interior, cît și de către partenerii internaționali ai oricărui stat. Din punctul acesta de vedere, noi considerăm că prevederile privind neutralitatea Republicii Moldova reflectate în Constituție sînt absolut suficiente și nu este nevoie de nici un alt fel de legi care să întărească acest concept. Ba mai mult, eu consider că autorii acestor inițiative încearcă să inducă, de fapt, noi termeni care sînt deosebit de periculoși pentru statalitatea Republicii Moldova, mă refer la termenii precum „state sau organisme internaționale care ar garanta neutralitatea Republicii Moldova”.

Noi deja avem state garante în procesul de retragere a trupelor străine rusești aflate ilegal pe teritoriul Republicii Moldova. Noi avem state garante care încearcă să ne garanteze reglementarea conflictului transnistrean și vedem care este rolul acestor state. Nu avem nevoie de garanți sub nici o formă, trebuie să fim stat suveran pe deplin și să decidem soarta noastră în continuare.

Vă mulțumesc.

Noi nu vom sprijini un asemenea proiect nici pentru a fi inclus în agenda Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Și o ultimă intervenție din partea domnului Voronin, ca autori ai acestei propuneri.

Vă rog frumos, înainte de vot.

Vă rog frumos, microfonul să-l conectați pentru domnul Voronin.

Domnul Vladimir Voronin:

Stimați colegi,

Stimate domnule Președinte Candu,

La 22 iulie 2016 dumneavoastră personal ați semnat Hotărîrea Parlamentului.

„Articolul 1. – Se constituie grupul de lucru” ... pe această temă, nu mai citesc.

Atenție, Marian Ilici, atenție, te rog.

Da, în grupul de lucru, ca să știi, că văd că mata nu prea citești ceea ce trebuie să citești, umbli prin Strasbourg acolo prin coridoare. Diacov Dumitru, Sîrbu Serioja, doi de aceștia trădători din fosta noastră fracțiune tot astăzi în fracțiunea voastră, patru din acest grup de lucru așa-numiți „dermocrați”. Înțelegeți? Și tu acum spui că voi ... „variantul” nul îl apreciez.

Marian,

Alo, ce-i cu tine? „Variantul” nul. Nu ți-i rușine?

Domnule Candu,

Este hotărîrea Parlamentului, noi nu cerem nimic deosebit absolut. Executați hotărîrea Parlamentului. Mai mult decît atît, iată, v-ați lăudat că aveți...

Printre altele, notă istorică. Partidul Comuniștilor a fost format pe 22 octombrie două... 1993. Anul acesta – evenimentul de 25 de ani ai Partidului Comuniștilor.

Diacov nici asta nu ține minte. Mata ești mai tînăr, de aceea nu ții minte și asta ai dreptate, dar Diacov nu ține minte.

Acum, într-așa zi jubiliară dumneavoastră ați majorat componența fracțiunii încă cu o „prostitutcă” politică.

Felicitările noastre!

Domnul Andrian Candu:

Domnule președinte Voronin...

Domnul Vladimir Voronin:

Mergeți înainte.

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos.

Domnul Vladimir Voronin:

Nu, eu realitatea vorbesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos.

Domnul Vladimir Voronin:

Eu nu aiuresc absolut.

Domnul Andrian Candu:

Realitatea poate fi exprimată literar, frumos.

Domnul Vladimir Voronin:

Eu nu-s domnul Hotineanu care scrie...

Domnul Andrian Candu:

Nu în modul în care să... nu în modul în care să atacați la persoană și să nu respectăm normele de etică în plenul Parlamentului.

Vă rugăm frumos, data viitoare să încercați în poezie, în rimă cumva folosind mai literar. (*Rumoare în sală.*)

Vrem să vedem și asta. Abia așteptăm să revină domnul Ghilețchi, fiindcă o să aveți ocazia să recitați poezie.

Domnule președinte Lupu,

Aveți dreptul la replică.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Știți, inițial, aveam intenția unei replici foarte politicoase, fiindcă la „alo”, de obicei, se răspunde – „alo”. O să revin la această parte puțin mai politicoasă, însă după ultima parte din ceea ce a spus domnul președinte Voronin, eu vă stimez, domnule președinte, vă stimez și vârsta, dar, pe de altă parte, cu părul sur, un om în două mandate de Președinte, aici, în această sală, nu aveți un comportament de ex-Președinte, folosind un limbaj foarte urât și mai ales în adresa doamnelor.

Și atunci replica mea este următoarea: dacă cineva în această sală deprinde deseori să meargă în case de toleranță și să comunice cu prostituatele, vă rog frumos să nu extrapolați acest comportament și mod de gândire aici, în sala plenului Parlamentului. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi...

Domnul Marian Lupu:

Iar acum...

Stați puțin, domnule Președinte.

Domnul Andrian Candu:

Da, mai...

Domnul Marian Lupu:

Partea a doua. Repet și reiterez încă o dată, valoare juridică nulă, nici o lege organică nu poate să fie mai presus și să adauge ceva ca și greutate și sens la prevederile Constituției. Asta s-a avut în vedere și asta va rămîne și în continuare exact așa.

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Absolut toate opiniile fracțiunilor au fost...

Dragi colegi,

Toate opiniile au fost exprimate de fracțiuni. În baza articolului 46 al Regulamentului Parlamentului, la care eventual vreți să faceți trimitere, eu sînt obligat să supun votului, fără nici un fel de alte discuții. Vedeți că nici eu nu vin cu interpretări sau cu opinii.

De aceea cine este pentru a introduce pe ordinea de zi proiectul numărul... proiectul de Lege nr.4 din 21 ianuarie 2015, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

Vă mulțumesc foarte mult.

Următoarea propunere vine din partea la fel a Frației Partidului Comuniștilor privind introducerea pe ordinea de zi de astăzi a unor... și organizarea audierilor parlamentare ale Guvernului, adică probabil Prim-ministrul în cazul de față, SIS-ul, Procurorul General, în contextul efectuării controlului parlamentar asupra respectării Hotărîrii Parlamentului pentru aprobarea Declarației Parlamentului Republicii Moldova despre inviolabilitatea suveranității, independenței și neutralității permanente a Republicii Moldova.

Domnule Voronin,

Vă rog frumos, aveți un minut la dispoziție pentru a vă argumenta propunerea.

Domnul Vladimir Voronin:

Da, această hotărîre a fost adoptată pe 31 martie 2016. În legătură cu evenimentele care astăzi se desfășoară în Republica Moldova, este foarte actual și foarte necesar de efectuat aceste audieri.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Nu mai sînt alte opinii. Am să supun votului.

Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi ce ține de organizarea și desfășurarea acestor audieri, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută nici această propunere de plenul Parlamentului.

Vă mulțumesc foarte mult.

Fracțiunea Partidului Socialiștilor, prin deputații săi, propune introducerea pe ordinea de zi de astăzi, 8 februarie, de a organiza alte audieri, și anume ale directorului general al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la aplicarea tarifelor exagerate la gazele naturale pentru consumatorii casnici față de prețurile calculate de import la gazele naturale.

Domnule Golovatiuc,

Vă rugăm frumos. Aveți un minut la dispoziție pentru a vă argumenta propunerea.

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Da, mulțumesc, domnule Președinte.

Da, Fracțiunea Socialiștilor solicită audierea directorului general al ANRE privind aplicarea tarifelor exagerate la gazele naturale pentru consumatorii casnici față de prețurile calculate de import la gazele naturale și motivele neajustării acestor tarife timp de 2 ani.

Noi... мы понимаем, что парламентское большинство предоставило регулятору в энергетике максимально возможную независимость по всем вопросам – финансовый, институциональный, операционный и т.д. – там, где надо, и там, где не надо, но парламентский контроль никто не отменял.

Сейчас в обществе это одна из наиболее, ну, значимых проблем – тарифы. К сведению: практически пятую часть своих доходов население отдает на жилищные коммунальные услуги, в том числе тарифы на газ, и в конце ноября социалисты провели пресс-конференцию, где привлекли внимание всего общества к ситуации в этой области и потребовали от ANRE существенно снизить тарифы. Сейчас мы знаем инициативу, которую Правительство предложило, возможно на 20%.

Насколько мне известно, «Moldovagaz» предоставила документы в ANRE на снижение тарифа, и это на 11%, но это несерьезно, это несущественно. Население переплачивает практически в два раза. Поэтому мы и предлагаем заслушать ANRE в лице генерального директора, с тем чтобы проинформировать депутатов, какая ситуация, что они принимают во внимание. Ведь даже при наших...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

10 secunde, vă rugăm frumos. Și vă rugăm frumos, încheiați.

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Даже если снизят на 30%, все равно будет нормальная рентабельность у оператора. В полтора раза будет превышать цена, которую платит население, ту, которую платит «Moldovagaz» «Газпрому».

Поэтому он... должен прийти и проинформировать нас, какая ситуация сейчас, что они принимают во внимание и как это соотносится с разумными экономическими соображениями.

Спасибо.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Carp.

Vă rugăm frumos.

Domnul Lilian Carp:

Ideea este una corectă pentru a putea audia aici ANRE-ul, fiindcă nu este corect atunci când se intervine din partea Guvernului și se dă comandă câte procente, de unde, pînă unde, când, de fapt, este o structură cum se calculează prețul la energia electrică, prețul la gaz ș.a.m.d.

De ce este necesară? Noi am lărgi mai ... spectrul problemelor care trebuie să le audiem aici, în plenul Parlamentului, deoarece de la prețul la gaz revin alte două-trei tarife care trebuie să fie calculate, și anume energia la calorie pe căldură pe municipiul Chișinău, fiindcă din... Termoelectrica practic folosește gaz în ceea ce privește producerea apei calde și mai departe a energiei electrice. Și asta automat atrage după sine și costurile care vor scădea, după noi, la gigacalorie, adică prețul la căldură pe municipiul Chișinău și nu numai, dar și prețul la energia electrică.

De aceea noi am adăuga aici nu doar în ceea ce privește tariful la gaz, dar și celelalte servicii care deja deduc prin faptul că, în cazul când va scădea prețul la gaz, vor fi reduse și alte prețuri.

Mersi mult.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Supun votului propunerea privind organizarea audierilor directorului Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, precum a propus Frațiunea Partidului Socialiștilor.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere de plenul Parlamentului.

Vă mulțumim foarte mult.

Fracțiunea Partidului Socialiștilor a mai făcut o altă propunere legată iarăși de investigația privind recuperarea miliardului din sistemul bancar. Luînd în considerare că această chestiune deja a fost supusă votului, nu mai poate fi făcută procedural. (*Discuții.*) E alt text, dar e aceeași chestiune legată de... (*Discuții.*)

Stimate domnule Batrîncea,

Citiți măcar textul pe care l-ați propus.

Scrie: „Audierea Procurorului General și a directorului Centrului Național Anticorupție privind acțiunile întreprinse privind recuperarea miliardului”. Deja chestiunea aceasta a fost pusă la vot.

Articolul 46 alineatul (5) din Regulamentul Parlamentului îmi interzice să pun la vot aceeași chestiune pe parcursul a 30 de zile după refuzul plenului.

Vă rog frumos, de procedură, un minut.

Domnul Vlad Batrîncea:

Domnule Candu,

Noi nu înțelegem de ce dumneavoastră uzurpați tot Parlamentul. Noi am observat că, fiind cea mai mare fracțiune în Parlament după 2014, așa cum au votat cetățenii și ne-au oferit acest drept să avem cea mai mare fracțiune, dumneavoastră începeți cu mici fracțiuni, special cu ideea să ne puneți la urmă ca noi să nu...

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos să închideți microfonul.

Acum ascultați cu atenție.

Domnul Vlad Batrîncea:

Dar nu vreau...

Domnul Andrian Candu:

Articolul 46 alineatul (5) din Regulamentul Parlamentului, pe care eu sînt obligat să-l respect, Regulamentul Parlamentului și dumneavoastră sînteți, domnule Batrîncea, obligat să-l respectați. Și scrie: „Chestiunile care nu au fost acceptate de către plenul Parlamentului pentru a fi incluse în ordinea de zi pot fi înaintate repetat nu mai devreme de 30” ... nu poate fi... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Bine.

Continuăm.

Vă mulțumesc frumos, domnule Ghimpu.

O altă propunere venită din partea Frajeciunii Partidului Socialiștilor ține de introducerea pe ordinea de zi de astăzi, 8 februarie, a proiectului de Hotărîre pentru aprobarea Declarației Parlamentului Republicii Moldova privind condamnarea acțiunilor cu caracter unionist de subminare și lichidare a statalității Republicii Moldova nr.21 din 2 februarie 2018.

Vă rog frumos, domnule Batrîncea, la acest subiect.

Sau domnul Novac.

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Grigore Novac:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Astăzi când am început sesiunea, priveam prin sală și chiar poate puțin m-am bucurat, cineva cânta Imnul de Stat al Republicii Moldova, unii din colegi stăteau cu mâna la inimă, privirile îndreptate spre Drapelul de Stat al Republicii Moldova.

Dar, în același timp, pe teritoriul Republicii Moldova au loc zilnic, sistematic acțiuni care cad sub incidența Codului penal al Republicii Moldova, care încalcă Constituția Republicii Moldova, Legea securității statului.

Și cum spunea chiar și domnul Lupu: caracterul suveran, independent, unitar, indivizibil nu poate fi condiționat.

În acest context, solicităm includerea în ordinea de zi a ședinței de astăzi, din data de 8 februarie, a proiectului de Hotărîre pentru aprobarea Declarației Parlamentului Republicii Moldova privind condamnarea acțiunilor cu caracter unionist de subminare și lichidare a statalității Republicii Moldova nr.21 din 2 februarie 2018.

Eu sper că acum o să fie un fel de examen care și cât de patriot este, și cât de mult, într-adevăr, ține la Republica Moldova pentru a condamna și contracara aceste acțiuni antistatale.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Domnule Ghimpu,

La acest subiect, vă rog frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Da.

Numai ce spuneau dimineață că avem de majorat pensiile, salariile, Președintele lor muncește și venim cu declarații. Iată că ne-am trezit cu „Союз нерушимый”.

Vă amintiți când Președintele vostru cu porcul împreună la Condița cânta „Союз нерушимый” prin beciul cela cu deputați din Federația Rusă imnul Rusiei?

Doi. (*Voce nedeslușită din sală.*)

O clipă. Eu v-am ascultat...

Doi. Sînt niște declarații simbolice, adică un punct de vedere al cetățenilor, acei care nu stau în Parlament și în 3 luni de zile prind la greutate, dar trăiesc o viață mizeră în satele fără condiții.

Și cel mai important: democrația înseamnă libera exprimare, lupta pentru idei care ar aduce la o viață mai bună a cetățenilor și în plan național, și în plan social, și în plan politic. (*Gălăgie în sală.*)

Voi doriți tot timpul numai voi să vorbiți cu Rusia, cu Uralul, cu... unde a mai fost Președintele vostru prin Altai cu elicopterul acela, la vînat.

În Coreea de Nord, apropo, ai fost, dragul meu, acolo, da. (*Voce nedeslușită din sală.*) Te-ai umplut de democrație și se vede că iese din tine democrația asta.

Dar uitați un singur lucru: în Constituție e scris clar că independența Republicii Moldova poate fi anulată prin referendum, ca și neutralitatea. Și dacă-i prevăzută așa o normă, înseamnă că poți, în mod pașnic, să promovezi această idee.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnul Mihai Ghimpu:

Și ultimul... 10 secunde, ca și lor.

Domnul Andrian Candu:

Zece secunde.

Domnul Mihai Ghimpu:

Voi vă duceți, depuneți flori la mormîntul lui Ștefan cel Mare, la Mihai Eminescu. Veniți anul ăsta cu aberații, 700 de ani – Moldova lui Ștefan, asta-i Moldova lui Stalin ... Republica Moldova. Moldova lui Ștefan e cu totul alta.

Și la Mihai Eminescu depuneți flori... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Mihai Eminescu...

Voi ați învățat la școală toți clasicii români: Negruzzi, Eminescu, Alecsandri, Hașdeu. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Domnule Ghimpu,

Vă mulțumim frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Și care-i...

Domnul Andrian Candu:

Două secunde.

Domnul Mihai Ghimpu:

Noi considerăm... consilierii au votul cetățenilor, așa cum îl avem și noi, și au tot dreptul să vorbească în numele lor și să adopte orice declarație.

Noi îi salutăm și îi sprijinim.

Și vreți, nu vreți, de unire o să muriți. Unirea o să se întâmple.

Trăiască unirea! (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Doamnă Ciobanu,

Vă rog frumos, din partea Frațiunii Partidului Liberal Democrat.

Poftiți.

Doamna Maria Ciobanu:

Demnitatea de neam, de fapt, e cartea de vizită a fiecărui cetățean. Nu există un neam sănătos care nu dorește să fie împreună. Și ce vină poartă neamul românesc că printr-un Pact odios Ribbentrop-Molotov a fost pus hotar la Prut.

Noi susținem, salutăm și sîntem încîntați de ceea ce fac astăzi autoritățile publice locale care semnează declarația de reunire cu patria-mamă România.

Domnul Andrian Candu:

În continuare, doamna Șupac.

Vă rog frumos, poftiți.

Doamna Inna Șupac:

Fracțiunea Partidului Comuniștilor susține propunerea Frațiunii Partidului Socialiștilor cu privire la includerea în ordinea de zi a acestui proiect. Dar, totodată, stimați colegi, noi dorim să vă reamintim, în continuarea celor spuse și propunerii făcute de către domnul Vladimir Voronin, că pe data de 31 martie 2016 Parlamentul Republicii Moldova – 60 de deputați, inclusiv Frațiunea Partidului Democrat, au votat Declarația Parlamentului Republicii Moldova cu privire la inviolabilitatea suveranității, independenței și neutralității permanente a Republicii Moldova...

De fapt, Parlamentul deja a condamnat cazurile tot mai frecvente, asta este un citat, de declarații și acțiuni publice care contravin principiilor fundamentale ale Constituției Republicii Moldova și care se referă, în primul rînd, la contestarea statalității moldovenești și a poporului moldovenesc sau la îndemnul de a desființa suveranitatea și independența țării, prin alipirea la un alt stat. Condamnarea, de fapt, deja a avut loc cu participarea și cu votul Frațiunii Partidului Democrat.

Și încă o dată, ne pare rău și ne pare straniu că astăzi Partidul Democrat nu a dat curs propunerii noastre de a efectua controlul parlamentar asupra executării acestei declarații, nemaivorbind de faptul că recent domnul Candu la un briefing de

presă a spus că noi vom face un control parlamentar mai eficient asupra respectării hotărârilor noastre.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Lupu.

Vă rugăm frumos.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi, *(Gălăgie în sală.)*

În realitate situația este mult mai simplă, simplă și foarte clară și noi vedem care este interesul de a iniția și asemenea discuții, cu ochiul neînarmat putem vedea lupta dintre extrema stîngă și extrema dreaptă, lupta dintre așa-numita unire și așa-numiții stataliști.

Poziția Partidului Democrat a fost și rămîne a fi următoarea: toată această cvasi-luptă, luptă inventată – centenarul, unirea și apărătorii statalității – este o luptă de emoții, este o luptă virtuală care nu are deloc nici un impact practic.

Explic de ce. Unirea – pentru unii din cetățenii Republicii Moldova, într-adevăr, și trebuie să-i credem, are o importanță simbolică, dar acest lucru ține de trecut, asta este un act istoric, el nu ține de prezent și de viitor.

Pe de altă parte, statalitatea și suveranitatea Republicii Moldova este un „fait accompli”, este o axiomă pentru mine și pentru toată echipa Partidului Democrat care nici nu este pusă în discuție.

Și vreau să vă spun că însuși portalul... iată, eu am deschis portalul „newsmaker” – ca să nu vă pară că este doar înțelegerea mea și a noastră a acestei situații – scrie astăzi: „Unirea и борьба противоположностей. Как унионисты помогли социалистам начать предвыборную кампанию”.

Bravo! Iată aceasta e realitatea. Asta este realitatea care este constatată de oameni cu capacități analitice. Și vreau să vă spun că toată această luptă virtuală, o luptă de emoții, ea se bazează pe faptul că extremele stînga și dreapta se autoalimentează într-un an electoral. Unii fac temei de campanie pentru alții și ceilalți viceversa.

Noi, ca și partid, repet încă o dată, suveranitatea și statalitatea Republicii Moldova este un fapt împlinit, este un fapt axiomatic care nu se pune sub semnul întrebării și noi considerăm că întărirea suveranității țării nu se face print-un război de declarații, dar se face prin întărirea pilonilor adevărați ai suveranității: economie, investiții, locuri de lucru, oameni aici acasă, educație... *(Rumoare în sală.)*

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim. Vă mulțumim frumos. *(Aplauze.)*

În continuare, domnul Carpov.

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Eugen Carpov:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Grupul PPE consideră că declarația sau inițiativa propusă de către Partidul Socialiștilor nu are și nu poate avea un temei serios pentru a fi luată în dezbateră.

Atît mulți consilieri din partea Partidului Socialiștilor, cît și mulți consilieri din partea Partidului Comuniștilor care susțin această inițiativă au cetățenie română. Ba chiar și unii deputați din Frațiunea Partidului Socialiștilor sînt cu pașapoartele românești în buzunare și astfel, ei, deja, unirea au... pentru ei și familiile lor, ei unirea au înfăptuit-o deja în practică.

Deci pe lîngă asta, declarațiile pe care le adoptă autoritățile locale, satele, comunele sau raioanele au un caracter declarativ, ele nu au un caracter care să poată fi condamnat. Nimeni nu poate fi condamnat pentru expunerea unei opinii pe care o consideră una logică, necesară, importantă pentru cetățeni și pentru viitorul statului nostru. Deci din punctul acesta de vedere, eu cred că nu avem nici un temei nici juridic, nici politic să discutăm asemenea inițiative.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

În continuare...

Domnule Ghimpu,

Nu cred că cineva v-a nominalizat numele (*discuții în sală*), nu, nu.

Păi, dar nu sînteți în extrema dreaptă. Extrema dreaptă e în extremă. Aici sînteți cu noi.

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, ultima intervenție a domnului Novac, înainte de a supune votului.

Vă mulțumesc mult.

Foarte scurt, domnule Novac.

Domnul Grigore Novac:

Mulțumesc, domnule Președinte.

În calitate de replică la acele aberații care s-au spus...

Domnul Andrian Candu:

Nu în calitate de replică. Înainte de a supune votului, încă poate argument pentru vot. Atît.

Domnul Grigore Novac:

O clipă.

Domnul Andrian Candu:

Nu, dumneavoastră o clipă. Dumneavoastră nu dați replică la cele spuse. Fiecare fracțiune și-a expus opinia. Eu trebuie să supun votului. Ultimele argumente pentru a susține propunerea dumneavoastră. Atît.

Domnul Grigore Novac:

Bine, fie și așa cum spuneți dumneavoastră.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog.

Domnul Grigore Novac:

Stimați colegi,

Eu vreau să vă amintesc: cei care spuneau că libertate de exprimare... Convenția CEDO la articolul 10 ne indică foarte clar că dreptul la libera exprimare poate fi limitat în interesul național al statului. Ce ține de unirea care tot fac atîta „tam-tam” domnii din „правый сектор”, la noi unioniștii în Republica Moldova nu se pot uni între ei, nemaivorbind ca să facă altă unire în altă parte și asta este binevenit.

Ce ține de... cineva a menționat și cred că tot domnii din sectorul de dreapta despre Pactul Ribbentrop-Molotov nu știu care, eu vreau să vă aduc aminte că istoria ne spune foarte clar că frații voștri, pe care voi așa de tare îi iubiți și îi numiți frați, au luptat cot la cot cu Hitler. Mai departe...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnul Grigore Novac:

... ce ține de argumentele...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult. (*Gălăgie în sală.*)

Se supune votului introducerea pe ordinea de zi... nu aveți dreptul la replică, nu ați fost menționat nici dumneavoastră și nici fracțiunea.

Vă rugăm frumos. Vă rog frumos, liniște în sala plenului. (*Gălăgie și rîsete în sală.*) Vă rog frumos, liniște.

Vreau să vă atrag atenția că noi sîntem deja două ore în discuție pe marginea ordinii de zi și vă rog frumos, acesta este ultimul exercițiu de vot înainte de a vota

ordinea de zi în întregime. De aceea un picuț de răbdare și un picuț de liniște, și de calmare a emoțiilor.

Cine este pentru a introduce pe ordinea de zi proiectul de Hotărîre pentru aprobarea acestei declarații cu numărul de înregistrare 21 din 2 februarie 2018, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută de plenul Parlamentului această propunere.

Și în continuare, luînd în considerare propunerea făcută de Biroul permanent, inclusiv cele susținute și de plenul Parlamentului, vă rog frumos, onorat Plen, să fie... **supun votului aprobarea ordinii de zi a plenului Parlamentului pentru următoarea perioadă bisăptămînală, inclusiv de astăzi.**

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut și au aprobat ordinea de zi.

Și trecem în sfîrșit la lucru. Înainte de asta, de procedură, domnule Batrîncea, vă rog.

Domnul Vlad Batrîncea:

Ne pare rău că demonstrați de la prima ședință a sesiunii acest comportament discriminatoriu, cînd vă permiteți nici să nu oferiți posibilitatea ca noi să argumentăm propunerile cu care venim și sînt propunerile și privind tarifele la gazele naturale care au fost respinse, și privind Kroll-2 care au fost respinse. Și, bineînțeles, trebuie să ne consultăm dacă trebuie să rămînem în această ședință și fracțiunea noastră are nevoie de pauză de o jumătate de oră.

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos, vom acorda această pauză de 30 de minute. Vom reveni în sala plenului la 12.30, după care va fi stabilită ora votului, ora 14.00.

Vă rog frumos, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, domnul Boțan vrea să facă un anunț în privința ședinței comisiei în această pauză de 30 de minute.

Vă rog frumos, domnule Boțan.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Anunț ședința comisiei în biroul 605. Este un singur subiect la ordinea de zi, la care vom adopta un raport.

Stimați membri ai comisiei,

Vă rugăm să asigurați prezența.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Reiterez cele menționate și de domnul Boțan: membrii Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, vă rog frumos să vă convocați în ședință. Toți colegii din plenul Parlamentului vă rog frumos să reveniți la 12.30. Vom examina subiectele de pe ordinea de zi, ora votului – ora 14.00, ulterior.

Vă mulțumesc foarte mult.

Și Ora Guvernului la fel astăzi este programată pentru ora 14.00.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Andrian Candu:

Rog să vă luați locul.

Mă adresez către numărătorii de astăzi să ne dea prezența pe sectoare, pentru a constata existența cvorumului.

Vă rugăm frumos, numărătorii, numărați prezența deputaților pe sectoare și să ne dați informația.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 23.

Domnul Andrian Candu:

23?

Vă mulțumim.

Sectorul nr.1 – 23.

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 35.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.2 – 35.

Sectorul nr.3.

Vă rugăm frumos, domnule Carpov, vedeți în sectorul nr.3 numărul de persoane.

Domnul Eugen Carpov:

Sectorul nr.3 – 18 la moment.

Domnul Andrian Candu:

76 de deputați în sală și tot mai revin colegi, înseamnă că avem cvorumul, putem începe dezbaterile pe subiecte. Înainte, însă, de toate să dăm posibilitatea colegilor din Frațiunea Partidului Socialiștilor să ne anunțe, dacă au anunțuri după pauza acordată.

Vă rog frumos, domnule Batrîncea, poftiți.

Domnul Vlad Batrîncea:

Da. Mulțumesc.

Frațiunea Partidului Socialiștilor a avut o ședință de lucru în care am constatat că chiar la prima ședință a noii sesiuni nu se respectă democrația și nu se pun în ordinea de zi propunerile importante, propuse de frațiunea noastră, inclusiv „Kroll 2”, ca să aflăm cine sînt acei oameni onești, despre care a vorbit Prim-ministrul. Și de ce un raport care a fost achitat, plătit din banul public nu este dat publicității?

La fel, Parlamentul nu se interesează de problemele ce țin de tarifele la gazele naturale ș.a.m.d. La fel, Parlamentul nu se interesează de acele provocări la adresa statalității. Și cel mai important, pe majoritatea parlamentară o interesează doar problema rusofobiei, că Federația Rusă factor de influență ș.a.m.d., critici aduse de Federația Rusă.

Ținem să vă informăm că ei au răspuns ... cine a citit acest text al hotărîrii Dumei de Stat, ei s-au referit la ceea ce s-a votat în Parlament – interzicerea emisiunilor din Federația Rusă, este un răspuns. Aici este un alt răspuns la răspunsul mai sistemic cu forțele menținute de Federația Rusă ș.a.m.d.

Eu țin să vă aduc la cunoștință că mai multe partide politice care pretind a fi proeuropene au fost finanțate direct din Banca de Economii. Așa că dacă e să căutați cine de unde este susținut și finanțat, în primul rînd, să-i atrageți la răspundere pe toți acei care s-au finanțat din banul public și astăzi este datoria publică.

În această situație, Frațiunea Partidului Socialiștilor, fiind cea mai mare frațiune în Parlament, nu are ce căuta la această ședință.

Și мы имеем возможность оставить вас на свой междусобойчик, шабаш, чтобы вы обсуждали политику русофобии. Но подумайте и о том, готовы ли вы чем-то помочь более чем 500 тысячам граждан, которые высылают ежегодно домой более миллиарда долларов? Готовы ли вы предложить сельхозпроизводителю рынки сбыта для того, чтобы у людей была работа? А после этого – принимайте эти никому не нужные геополитические заявления и декларации.

Мы покидаем зал заседаний.

(Deputații din Frațiunea Partidului Socialiștilor din Republica Moldova, în semn de protest, părăsesc Sala de ședințe.)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos, domnule Batrîncea.

Este procedural și în baza Regulamentului decizii de acest gen ale fracțiunilor privind părăsirea sălii de ședințe, au făcut-o și au și motivat.

Numai puțin.

Doamnă Șupac,

O clipă, doar să reușească colegii să iasă din sală.

Doamnă Șupac,

Aveți ceva anunțuri de procedură?

Vă rog frumos, poftiți.

Doamna Inna Șupac:

Stimați colegi,

Astăzi, când Frațiunea Partidului Comuniștilor a înaintat câteva propuneri pentru a fi incluse în ordinea de zi, noi, de fapt, am așteptat susținerea mai multor fracțiuni parlamentare, în special și a Frațiunii Partidului Democrat, avînd în vedere că ambele propuneri ale noastre au fost cîndva susținute, dacă e să vorbim despre proiectul cu privire la statutul de neutralitate permanentă. Încă o dată ținem să vă reamintim, stimați colegi, că patru membri ai grupului special de lucru pentru analizarea acestui proiect de lege sînt la moment reprezentanții Partidului Democrat. Și ne pare straniu că dumneavoastră nu doriți să discutați acest proiect de lege care deja al treilea an stă în sertarele Parlamentului.

Și în al doilea rînd, ne pare și mai mult straniu că Frațiunea Partidului Democrat, care a susținut Declarația Parlamentului, inițiativa noastră, cu privire la inviolabilitatea suveranității, independenței și neutralității permanente a Republicii Moldova, astăzi, nu a dorit să includă în ordinea de zi audierile parlamentare ale mai multor instituții de stat cu privire la efectuarea unui control parlamentar. Control parlamentar despre necesitatea implementării căruia a vorbit recent, la un briefing de presă, însuși domnul Președinte al Parlamentului Andrian Candu.

În semn de protest față de faptul că proiectele noastre, dar și proiectele mai multor fracțiuni parlamentare, chiar cu privire la calitatea unor produse alimentare nu au fost incluse în ordinea de zi, noi părăsim ședința Parlamentului.

(Deputații din Frațiunea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, în semn de protest, părăsesc Sala de ședințe.)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Bineînțeles, aveți tot dreptul s-o faceți, însă aș vrea să remarc următoarele, dragi colegi din plenul Parlamentului.

Dragi colegi, (*Rumoare în sală.*)

Potrivit procedurii, propunerile la ordinea de zi se fac la ședința Biroului permanent. În cazul în care ... (*Rumoare în sală.*) În cazul în care majoritatea propunerilor astăzi au fost făcute în cadrul plenului Parlamentului de două fracțiuni parlamentare: Partidul Socialiștilor și Partidul Comuniștilor, denotă faptul populismului și nu al rezultatului.

Noi nu am făcut absolut nimic două ore decît am stat și ne-am ... ca să nu spun altfel, dar să mă exprim mai etic, am pierdut timpul cu populismele respective. Propunerile puteau fi examinate ieri în cadrul ședinței Biroului permanent, discutate, argumentate și în caz de excepție ... sau repetare eventual, așa cum au făcut colegii din Frațiunea Partidului Liberal Democrat și noi apreciem atitudinea lor, cum au făcut-o astăzi, dar au mers pe populisme.

Luînd în considerare că două fracțiuni parlamentare au părăsit sala plenului, rog frumos numărătorii să ne anunțe prezența în sală pe sectoare.

Și îl rugăm pe domnul Dudnic să o facă pentru sectorul nr.1.

Domnul Corneliu Dudnic:

Sectorul nr.1 – 4 persoane.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.1 – 4 persoane.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 33.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.2 – 33.

Și sectorul nr.3?

Domnul Eugen Carpov:

Sectorul nr.3 – 23.

Domnul Andrian Candu:

Sînt 60 de deputați în sală. Avem cvorumul, putem continua. De fapt, putem începe în sfîrșit.

Subiectul nr.1 de pe ordinea de zi, proiect de Lege cu privire la organizațiile de creditare nebancară.

Îl rugăm frumos pe domnul Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, să ne prezinte raportul comisiei pentru lectura finală.

Precum am anunțat, la ora 14.00 este votul.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe informează plenul Parlamentului că în procesul de redactare a proiectului Legii cu privire la organizațiile de creditare nebancară, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, au fost efectuate unele concretizări, inclusiv de ordin redacțional, acceptate de comisie pentru lectură finală.

Printre cele mai importante urmează de menționat:

– excluderea din articolul 3, noțiunea de „organizație de creditare nebancară”, a cuvintelor „persoană juridică înregistrată sub formă juridică”, deoarece înseși noțiunile de „societate pe acțiuni” și „societate cu răspundere limitată” presupun că sînt persoane juridice;

– divizarea redacției literei b) alineatul (2) din articolul 4 în două litere, pentru o expunere diferențiată a principiilor de activitate ale organizațiilor de creditare nebancară;

– substituirea în alineatul (2) al articolului 9 a cuvintelor „ce depășește echivalentul minim de 500000 lei” cu cuvintele „ce depășește 500000 lei sau echivalentul acestei sume”, pentru a exclude interpretări ambigue;

– expunerea alineatului (1) și alineatului (4) din articolul 12 în redacție nouă, avînd ca bază amendamentele acceptate de comisie ale unui deputat și anume:

„Alineatul (1). Persoanele alese sau numite în funcția de administrator al organizației de creditare nebancară trebuie să corespundă, în orice moment, criteriilor stabilite în prezentul articol.

Alineatul (4). Administratorii organizației de creditare nebancară sînt în drept să-și exercite atribuțiile de la data în care autoritatea de supraveghere ia act de numirea acestora în funcție în temeiul setului de documente prezentat, care urmează să confirme corespunderea administratorilor prevederilor prezentului articol. Autoritatea de supraveghere este în drept, în termen de 10 zile lucrătoare, să solicite modificări sau completări, precum și să solicite obiecții la conținutul setului de documente prezentat. La expirarea acestui termen, fără solicitări suplimentare din partea autorității de supraveghere, se consideră că s-a luat act de numirea în funcție a administratorilor.”;

– expunerea redacției literei f) alineatul (3) articolul 13 analogic cu redacția literei g) alineatul (2) articolul 18, avînd ca bază concretizări de ordin redacțional;

– substituirea cuvintelor „autoritatea de înregistrare” din alineatul (2) al articolului 16 cu cuvintele „organul înregistrării de stat”;

– substituirea cuvintelor „alineatul (1) litera a) și litera b)” din alineatul (5) al articolului 20 cu cuvintele „alineatul (2)”, reieșind din conținutul alineatelor (1) și (2), referința la alineatul (2) fiind mai motivată;

– substituirea cuvintelor „să dețină autorizații pentru desfășurarea activităților de audit din articolul 22 alineatul (2) cu cuvintele „să fie înregistrată”, deoarece la moment legea reglementează doar să fie înregistrată.

În contextul modificărilor acceptate, Comisia economie, buget și finanțe propune plenului Parlamentului adoptarea proiectului de lege redactat în lectură finală.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Carp.

Vă rugăm frumos, dacă ați avut...

De procedură, vă rog frumos, domnule Carp.

Poftiți.

Domnul Lilian Carp:

Domnule președinte,

Eu știu că are loc reexaminarea sau lectura finală, lectura a treia în condițiile când este votată o altă lege și atunci neconcordanțele se votează post, din cauză că o lege a fost votată mai târziu.

Ceea ce ați prezentat dumneavoastră, de fapt, sînt propuneri care trebuiau discutate în lectura a doua. Da, în lectura a doua trebuiau discutate, apoi votate și nu...

Noi, de fapt, acum ne trezim că cineva a făcut amendamente și s-a primit lectura a treia. Și eu înțeleg de ce a fost făcut și de cine a fost făcut. A fost făcut de domnul Ghilețchi, da, care este și el unul din fondatorii unei asemenea tipuri de asociații și este persoană cointeresată și n-ați putut să-l refuzați, și atunci ați mers în context deja în lectura a treia, ceea ce nu este corect.

Noi am votat atunci în două lecturi și trebuia să fie semnat, să intre în vigoare. Dacă dumnealui a avut alte modificări, trebuia să vină cu un alt proiect de lege în care să includă modificările date, dar nu să încălcăm procedura parlamentară pentru cineva, că dorește să-și rezolve interesul lui personal.

Mersi mult.

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Stimați colegi,

Vreau să anunț că argumentele prezentate de domnul deputat nu au nici o justificare sub nici o formă, deoarece dacă dumneavoastră vă uitați la suplimentul Comisiei economie... la raportul din data de 22 decembrie, toate amendamentele

care au fost înaintate de domnul deputat Ghilețchi au fost acceptate la 22 decembrie.

Eu vă rog foarte mult să nu induceți în eroare colegii deputați. Sub aspectul dat, vreau să vă informez cu toată responsabilitatea că nu este adevărat ceea ce spuneți dumneavoastră. Într-adevăr, sînt niște amendamente care în cadrul redacției au fost făcute după lectura a doua.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Aici se încheie dezbaterile. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Carp,

Noi n-o să intrăm acum în dezbateri, pur și simplu, că așa este opinia dumneavoastră.

Vă mulțumim foarte mult.

Citiți Regulamentul Parlamentului și veți vedea care sînt condițiile și termenele pentru examinarea unui subiect în lectură finală.

Vă mulțumim foarte mult pentru înțelegere.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Creangă, pentru lucrul asupra acestui proiect de lege și, bineînțeles, îl vom supune votului, precum a fost agreat, la ora 14.00.

Dragi colegi,

Avem cîteva proiecte de legi, de fapt, legi votate de plenul Parlamentului și expediate în adresa Președintelui Republicii Moldova pentru promulgare, care au fost restituite Parlamentului pentru reexaminare cu motivațiile pe care noi, bineînțeles, o să le ascultăm cu mare atenție.

Și un prim subiect este subiectul nr.2 de pe ordinea de zi cu referire la Legea nr.243 din 23 noiembrie 2017 pentru modificarea și completarea articolului 46 din Legea nr.234 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.

Această lege, care are la bază proiectul de Lege nr.306 din 9 octombrie 2017, a fost trimisă de Președintele Republicii Moldova pentru a fi reexaminată de plenul Parlamentului.

Și-l rugăm foarte mult pe... este domnul Lebedinski. Îl rugăm frumos, din partea Președintelui Republicii Moldova, să ne prezinte argumentele care au fost expuse.

Vă rugăm frumos.

Domnul Maxim Lebedinschi – *consilier al Președintelui Republicii Moldova în domeniul juridic și relațiilor instituționale, reprezentant al Președintelui Republicii Moldova în relațiile cu Parlamentul și Guvernul:*

Stimate domnule Președinte Candu,

Stimați deputați,

La data de 23 noiembrie 2017, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr.243 pentru modificarea și completarea articolului 46. Președintele Republicii Moldova, la rîndul său, a restituit această lege cu o serie de obiecții, și în special ne referim la două aspecte de bază.

În primul rînd, nu este clar sub ce formă urmează a fi încasate acele plăți sau taxe care se pun la decizia CNPF-ului de a determina valoarea acestora pentru verificarea registrelor. Este o chestie importantă și determinantă în contextul la două obiecții, și anume faptul că CNPF-ul va avea posibilitate de sine stătător să stabilească valoarea acestora.

Este important de menționat că în lege, de fapt, toate taxele sînt specificate, mai bine zis, acele limite ale taxelor sînt specificate în legea specială și, totodată, în baza acestora și a propunerilor CNPF-ului. Dumnealor își formează bugetul care urmează să fie aprobat de către Parlament.

În aceste condiții, considerăm că trebuie să fie luate în considerare aceste obiecții și să fie dată o formulare mai clară și mai precisă pentru a exclude careva abuzuri din partea organului respectiv și, totodată, pentru a da o posibilitate agenților economici să-și facă un plan previzibil pentru fiecare an corespunzător și nu să ghicească ce va decide CNPF-ul în fiecare an corespunzător.

Considerăm că dispozițiile finale și tranzitorii poartă un caracter temporar și cuprind, de regulă, prevederile referitoare la modalitatea de intrare în vigoare a legii și punerea în aplicare a noilor reglementări.

De aceea considerăm că normele citate mai sus, sub aspect structural, nu se încadrează în conceptul actului legislativ remis spre promulgare. În legătură cu acest fapt, rugăm susținerea acelor obiecții care au fost menționate de către domnul Președinte.

Dacă pe scurt, ca să...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult pentru prezentarea succintă.

În continuare, îl rugăm pe domnul Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect.

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a reexaminat Legea nr.243/2017 pentru modificarea și completarea articolului 46 din Legea cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, nepromulgată de Președintele Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Legea nr.243 pentru modificarea și completarea articolului 46 din Legea cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, adoptată de Parlament la 23 noiembrie 2017, este o lege organică care are ca scop concretizarea unor aspecte ce țin de procedura de verificare a deținătorilor... registrelor deținătorilor de valori mobiliare.

În rezultatul examinării Legii nr.243, Președintele Republicii Moldova a expus unele obiecții și a remis-o Parlamentului spre reexaminare.

Comisia economie, buget și finanțe a examinat obiecțiile și a respins motivele invocate, argumentându-le în următorul mod.

Modificările și completările introduse în articolul 46 din Legea cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare poartă un caracter temporar și cuprind prevederi referitoare la procedura de verificare a registrelor deținătorilor de valori mobiliare ale instituțiilor financiare și societăților de asigurare înainte și pentru ca acestea să fie transmise la Depozitarul central unic de valori mobiliare.

Odată cu finisarea procedurii de verificare prenotate, amendamentele propuse nu vor mai produce careva efecte juridice, ceea ce denotă caracterul tranzitoriu al acestora.

Respectiv, și plățile percepute de Comisia Națională a Pieței Financiare pentru verificarea registrelor instituțiilor financiare și companiilor de asigurări poartă un caracter provizoriu în raport cu caracterul stabil al plăților și taxelor regulatorii prevăzute în Legea privind Comisia Națională a Pieței Financiare.

În această ordine de idei, comisia a constatat că normele indicate în articolul 46 alineatul (8) punctele 1¹) – 1³) din Legea nr.243 au fost corect reflectate în dispozițiile articolului 46 alineatul (8) al Legii nr.234.

În contextul celor relatate, Comisia economie, buget și finanțe consideră oportună menținerea deciziei Parlamentului asupra Legii nr.243.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu sînt alte întrebări.

Vom supune votului reconfirmarea aprobării acestei legi de plenul Parlamentului la ora 14.00.

Și în continuare, dragi colegi, vă propun spre examinare următorul subiect de pe ordinea de zi, proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului

dintre Republica Moldova și Guvernul Republicii Azerbaidjan privind cooperarea în domeniul militar, proiectul nr.397 din 20 decembrie 2017.

Și îl rugăm să vină la tribuna principală pe domnul Mînzărari, secretar de stat în domeniul politicii de apărare și cooperare internațională, Ministerul Apărării, dacă este.

Vă rugăm frumos.

Vă rugăm, domnule Mînzărari, la tribună să ne prezentați acest proiect de lege și această convenție foarte succint.

Domnul Dumitru Mînzărari – *secretar de stat al Ministerului Apărării în domeniul politicii de apărare și cooperării internaționale:*

Domnule Președinte,

Mult stimați domnilor deputați,

În scopul stabilirii unui cadru legal de cooperare și ținînd cont de interesele comune ale Republicii Moldova și Azerbaidjan, s-a semnat Acordul dintre Azerbaidjan și Republica Moldova privind cooperarea în domeniul militar.

Potrivit Acordului, cooperarea se va desfășura în domenii, cum ar fi: politica de apărare, pregătirea personalului, activitatea tehnico-militară, științe militare, precum și activități sociale și cultural-sportive în armată.

Este un Acord-cadru care îl avem deja semnat cu 22 de țări. Nu presupune dislocarea unor forțe militare pe teritoriul altor state, nu prevede aderarea la alianțe sau blocuri.

Și, în acest context, rugăm susținerea ratificării acestui Acord din partea dumneavoastră.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Nu sînt întrebări în adresa autorilor.

Vă mulțumim foarte mult.

Vă mulțumim, domnule Mînzărari. *(Gălăgie în sală.)*

Vă dorim succese în activitate.

Și o rugăm pe doamna Ivanov, președintele Comisiei politice externe și integrare europeană, să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat proiectul de Lege cu privire la ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul

Republicii Azerbaidjan privind cooperarea în domeniul militar și, reieșind din atribuțiile și competențele sale funcționale, expune următoarele.

Proiectul de lege a fost înaintat spre ratificare Parlamentului Republicii Moldova cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, în conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 14 alineatul (4) din Legea privind tratatele internaționale.

Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Azerbaidjan privind cooperarea în domeniul militar a fost întocmit la Chișinău în aprilie 2017 și Baku – iunie 2017.

Ratificarea Acordului respectiv va contribui la consolidarea relațiilor de colaborare militară bilaterală pe termen lung, precum și va permite extinderea relațiilor atât în plan politic și economic, cât și în domeniile securității și apărării între statele Părți.

Comisia sesizată în fond menționează că, în conformitate cu prevederile articolului 11 din Acord, acesta urmează să intre în vigoare la data primirii ultimelor notificări în scris, prin canale diplomatice, privind îndeplinirea de către Părți a procedurilor interne necesare intrării lui în vigoare.

Acordul este încheiat pe un termen de 5 ani și acțiunea lui se va prelungi în mod automat pentru următoarele termene consecutive a câte 5 ani, dacă nici una dintre Părți nu va institui în scris cererea prealabilă către una din Părți.

La proiectul de lege au parvenit coraportul Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, avizele a 5 comisii permanente și avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

Comisiile permanente, în avizele prezentate asupra proiectului de lege menționat, s-au pronunțat pentru examinarea și aprobarea proiectului de lege în cadrul ședințelor plenare ale Parlamentului. (*Rumoare în sală.*)

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, în avizul său prezentat, menționează că oportunitatea adoptării acestuia rămîne a fi decisă de Parlament.

Reieșind din cele expuse, Comisia politică externă și integrare europeană propune Parlamentului adoptarea proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Azerbaidjan privind cooperarea în domeniul militar în prima și a doua lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult, doamnă Ivanov.

Se pare că nu sînt întrebări în adresa Comisiei politică externă și integrare europeană.

Și îl rugăm pe domnul Boțan, de pe loc, să ne prezinte coraportul Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică la acest subiect.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc.

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a examinat proiectul de lege respectiv și relatează următoarele.

Proiectul de lege a fost prezentat Parlamentului de către Guvernul Republicii Moldova, în conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și cu articolul 14 alineatul (4) din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova.

Potrivit notei de argumentare a acestui proiect, obiectivul acestui Acord este dezvoltarea relațiilor între cele două state fundamentate pe parteneriatul cu vocație europeană, atât pe plan politic și economic, cât și în domeniul securității și apărării.

Potrivit Acordului, cooperarea se va axa pe domenii ca: politica de apărare și planificarea apărării, activitatea tehnico-militară, instruirea personalului, desfășurarea activităților comune în cadrul Programului NATO „Parteneriatul pentru pace” și altele.

Se propune ca, în cadrul pregătirii proiectului pentru a fi supus dezbaterilor în cadrul ședinței Parlamentului, Comisia politică externă și integrare europeană, care este comisia sesizată în fond, să ia în considerare amendamentele, propunerile și obiecțiile înaintate.

Se informează Parlamentul că, în urma dezbaterilor în cadrul ședinței din 23 ianuarie 2018, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, cu majoritatea voturilor membrilor comisiei, propune dezbaterea și adoptarea proiectului de către Parlament.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos, domnule Boțan.

În continuare...

Domnule Lupu,

Aveți întrebări în adresa comisiei?

Vă rog frumos, poftim.

Domnul Marian Lupu:

Poziția fracțiunii.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă rog frumos, domnule președinte, înainte de vot.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Așa cum sîntem înainte de votul în prima lectură, vreau să anunț că Frațiunea Partidului Democrat întru totul susține acest proiect și dezvoltarea cooperării în domeniul militar cu Azerbaidjan și exprim regretul că colegii noștri au părăsit sala, mă refer la PSRM care manifestau atîta îngrijorare de colaborare militară cu țările vecine: Ucraina, România, frica de aceste acțiuni comune și mai că aceste acțiuni nu afectează statutul de neutralitate a țării.

Iată că Parlamentul astăzi decide inclusiv un nou cadru de cooperare în domeniul militar cu Azerbaidjanul, cu un alt partener strategic din zona estică a Republicii Moldova. Și pe această cale, noi demonstrăm încă o dată principiul neutralității care nu contravine intereselor de colaborare în domeniul militar cu acei parteneri atît din est, cît și din vest cu care noi considerăm că această cooperare este utilă și necesară pentru țara noastră.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Aici se încheie dezbaterile la proiectul nr.397 din 20 decembrie 2017.

Și va fi supus votului și în prima lectură, și în a doua lectură, precum a fost propus de autori, la ora 14.00.

În continuare, următorul subiect nr.4 de pe ordinea de zi, se referă la o lege deja votată și aprobată de Parlament cu nr.233 din 10 noiembrie 2017 cu referire la modificarea și completarea Codului muncii al Republicii Moldova. Această lege are la bază proiectul de Lege nr.176 din 6 iunie 2017. A fost votată... aprobată de Parlament, expediată pentru promulgare Președintelui Republicii Moldova și întoarsă spre reexaminare de către Președinte. (*Rumoare în sală.*)

Iată de ce, îl rugăm pe domnul Lebedinschi, evident, să ne prezentați opinia Președintelui Republicii Moldova.

Domnul Maxim Lebedinschi:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați deputați,

Cu referire la Legea nr.233 urmează să menționăm că, odată cu adoptarea inițiativei în cauză, atît articolul 77, cît și articolul 78, în pofida principiului egalității în drepturi, stabilit de articolul 16 din Constituție, ar urma să instaureze stări inechitabile pentru beneficiarii unor astfel de concedii aflate, ca atare, în situații similare, și anume:

Transferarea, de facto, a dreptului angajaților la concediu pentru îngrijirea copilului cu dizabilități de la articolul 77 (prin acordul părților) la articolul 78 (la inițiativa angajatului) ar părea la prima vedere absolut pozitivă, deoarece obligă, ca atare, angajatorul să acorde acest concediu. În același timp, limitarea „pînă la

2 ani” a duratei concediului defavorizează angajatul, în condițiile când, conform articolului 77 litera e), durata unui astfel de concediu nu era limitată.

Ca rezultat, articolul 77 urmează să stabilească următoarea stare a lucrurilor: părinții copilului bolnav (se are în vedere o boală generală) au dreptul la un concediu de îngrijire pînă cînd acesta va împlini vîrsta de 10 ani, potrivit alineatului (1) litera d). Totodată, părinții copilului cu dizabilități (la fel, care este o stare de boală) sînt lipsiți de dreptul de a cere acordarea unui astfel de concediu.

Menționăm, în contextul dat, că articolul 14 alineatul (1) litera a) al Legii nr.499 privind alocațiile de stat pentru unele categorii de cetățeni statuează că se stabilesc astfel de alocații persoanelor care îngrijesc un copil cu dizabilități severe în vîrstă de pînă la 18 ani, ceea ce sugerează că acești părinți pot avea dreptul la un concediu cu durata respectivă.

De aceea considerăm logic că ar fi fost păstrarea prevederii din articolul 77 potrivit căreia, cu acordul angajatorului, angajatul ar putea beneficia de un astfel de concediu pentru o perioadă mai îndelungată și de cel puțin 10 ani de zile, ca pentru alte cazuri cînd este vorba de copiii bolnavi.

Totodată, completarea articolului 78 alineatul (1) cu litera b¹) creează, la rîndul său, o stare inechitabilă, și anume.

Acest articol, prin litera b), acordă dreptul la un concediu de pînă la 2 ani pentru îngrijirea membrului bolnav al familiei, indiferent de vîrsta acestuia. Concomitent, litera b¹) care urmează a fi introdusă restricționează această vîrstă în cazul persoanelor cu dizabilități, stabilind că un astfel de concediu poate fi acordat doar pentru îngrijirea copiilor.

Or, definirea termenului de „copil” stabilește anume persoana, băiat sau fată, în primii ani de viață, pînă la adolescență. Salariații nu vor putea beneficia de dreptul la concediu pentru îngrijirea persoanelor adulte cu dizabilități, în condițiile cînd starea de dizabilitate poate exista la orice vîrstă.

Ca rezultat, iarăși, se formează o situație ambiguă, și anume în cazul cînd în familie există o persoană bolnavă, salariații beneficiază de dreptul la un concediu de pînă la 2 ani, indiferent de vîrsta bolnavului. În cazul cînd în familie există o persoană cu dizabilități, salariații au dreptul la un astfel de concediu, doar dacă persoana respectivă este copil.

În astfel de condiții, considerăm că în scopul restabilirii echității sociale ar fi rezonabil ca în textul literei b¹) a alineatului (1) al articolului 78 din Codul muncii noțiunea de „copil cu dizabilități” să fie substituită cu cea de „persoană cu dizabilități, membră a familiei”.

Urmare a celor expuse, în temeiul articolului 93 alineatul (2) din Constituție, solicităm admiterea obiecțiilor, modificări ale articolului ei unic.

După cum urmează, punctul 1 se va expune în următoarea redacție: „La articolul 77, litera e) se va completa, la final, cu textul „în vîrstă de pînă la 10 ani, iar pentru cei cu dizabilități severe – în vîrstă de pînă la 18 ani”.”

Și la punctul 2, în textul literei b¹) cuvintele „copilului cu dizabilități” se vor substitui cu cuvintele „membrului cu dizabilități al familiei”.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări.

Vă mulțumim mult, domnule Lebedinschi.

Și o rugăm în continuare pe doamna Buliga, președintele Comisiei protecție socială, sănătate și familie să ne prezinte raportul comisiei.

Vă rugăm foarte mult în mod succint, poate încercați doar concluziile aceluia raport.

Doamna Valentina Buliga:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

În cadrul comisiei a fost reexaminat proiectul de Lege nr.233 care a fost reîntors de către Președintele țării domnul Dodon. La fel, am solicitat suplimentar poziția Guvernului Republicii Moldova.

Comisia a examinat toate obiecțiile, conform Regulamentului Parlamentului, articolului 74, sînt prezentate în sinteză la acest raport.

Urmare a dezbaterilor, comisia, cu majoritatea membrilor prezenți, se pronunță pentru menținerea votului din ședința din 10 noiembrie 2017 pe marginea acestui proiect.

Domnul Andrian Candu:

Foarte succint.

Vă mulțumim frumos.

Surprinzător de succint și vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt alte întrebări.

Vom încheia dezbaterile la ora actuală la acest proiect de lege și vom trece la vot pentru a reconfirma votul Parlamentului la ora 14.00.

Și în continuare, următorul subiect nr.5 de pe ordinea de zi tot cu referire la o lege expediată Parlamentului de Președintele Republicii Moldova și este vorba de Legea nr.248 din 23 noiembrie 2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Ce a stat la baza ei – este proiectul de Lege nr.391 din 30 septembrie 2016.

Și îl rugăm pe domnul Lebedinschi să revină la tribuna principală a Parlamentului pentru a ne prezenta argumentele Președintelui.

Domnul Maxim Lebedinski:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Cu referire la Legea nr.248 urmează să specificăm următoarele momente. Deși în cadrul examinării proiectului sau, mai bine-zis, a scrisorii de remitere a domnului Președinte, o parte din obiecțiile înaintate au fost acceptate de către comisie, sînt două aspecte esențiale care, din păcate, nu au fost luate în considerare, dar sînt importante.

Trebuie să înțelegem că atîta timp cît schimbarea acestei destinații, adică scopul nemijlocit al legii pus în proiectul aprobat de Parlament este apărarea drepturilor acelor cetățeni membri ai asociațiilor de pomicultori, schimbarea destinației și includerea acestor terenuri în intravilanul localității se va face în baza unui drept al consiliilor locale și nu în baza unei obligații, nu va fi respectat acel drept impus sau acel scop al respectivei legi.

Cum a fost menționat și în cadrul ședinței de Guvern, acele carențe care urmează a fi respectate de către persoanele beneficiare se vor stabili de Guvern.

În opinia noastră, anume instituirea unei obligații a administrației publice locale va fi unica posibilitate reală de a respecta aceste drepturi. Or, putem să ne trezim cu aceea că în diferite localități, în dependență de unele motive obiective sau subiective, administrația publică locală va avea posibilitatea să se eschiveze de la exercitarea acestui vot în favoarea cetățenilor invocînd diferite motive. Asta poate să provoace atît riscuri de corupție, cît și riscuri simple omenești de opunere a unei rezistențe între diferiți locuitori ai aceleiași localități.

Totodată, considerăm că nu este logic introducerea în intravilanul localității a acelor terenuri care, de fapt, se află la distanță de kilometri de la intravilanul acesteia. În aceste cazuri, ar fi mai corect, spre exemplu, atribuirea statutului de sat acestor părți ale localității care se vor include, de fapt, în intravilan, cu includerea acesteia în componența comunei sau municipiului respectiv.

Considerăm că anume în asemenea mod urmează a fi abordate acele subiecte, cu excepția celor care apriori au fost acceptate de către comisie.

Rugăm susținerea cît a celor propuneri și obiecții acceptate de comisie, cît și a celor invocate de către mine la moment.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult, domnule Lebedinski.

Și în continuare, îl invităm pe domnul Balan, președintele Comisiei agricultură și industrie alimentară, pentru a ne prezenta raportul comisiei la acest subiect.

Domnul Ion Balan:

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat demersul Președintelui Republicii Moldova privind remiterea spre reexaminare a Legii nr.248 pentru modificarea și completarea unor acte legislative și comunică următoarele.

La data de 27 noiembrie 2017 Parlamentul a adoptat Legea nr.248 care, în linii generale, prevede că la propunerea adunării generale a întovărășirilor pomicole, consiliile locale, în modul și cu respectarea cerințelor specifice stabilite de Guvern, vor putea decide includerea în intravilanul localităților a loturilor de teren din cadrul întovărășirilor pomicole, modificându-se astfel destinația acestor terenuri în categoria terenurilor destinate construcțiilor, statutul cărora se echivalează cu statutul terenurilor atribuite pentru case, anexe, gospodării țărănești și grădini.

Este de menționat că Președintele Republicii Moldova susține necesitatea soluționării problemelor cu care se confruntă de-a lungul anilor membrii întovărășirilor pomicole, totodată, consideră că legea în cauză are o serie de neclarități, nu respectă drepturile și interesele tuturor membrilor întovărășirilor pomicole și creează inconveniențe administrației publice locale.

Întru susținerea acestor afirmații, dar și în scopul îmbunătățirii calității Legii nr.248, Președintele Republicii Moldova vine cu un șir de obiecții și propuneri expuse în trei puncte de bază. La punctul 1 din demers se atenționează asupra faptului că la articolul I, punctele 1 și 3 ale legii în cauză nu au fost operate toate modificările ce se impuneau logic la articolele 8 și 10 ale Codului funciar. Așa, la articolul 8 se cerea și abrogarea subalineatului (6) care pune în competența Guvernului stabilirea și schimbarea destinației terenurilor, la propunerea consiliilor unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau respectiv de nivelul al doilea, în temeiul cererii proprietarului.

Aceasta ... deoarece conform primului subalineat al articolului 71 din Codul funciar, prin hotărâre de Guvern, se schimbă numai destinația terenului agricol proprietatea statului și doar cu avizul consiliului unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi.

Potrivit modificărilor operate la articolul 71 din Legea nr.24, schimbarea destinației terenurilor agricole se aprobă prin decizia consiliului unității administrativ-teritoriale pe al cărei teritoriu se află terenul.

De aceea se cerea a fi exclus subalineatul (12) al articolului 10 care stipulează că: de competența consiliilor satești și orășenești ține doar prezentarea propunerilor de schimbare a destinației terenurilor agricole în temeiul cererii proprietarului, fapt ce sugerează că deciziile se adoptă de alte autorități.

Urmare a examinării acestor propuneri, comisia a constatat că modificările propuse ce țin de conceptul Legii nr.248 și urmau a fi efectuate la propunerea Guvernului Republicii Moldova odată cu implementarea Legii nr.24. Totodată, ținând cont că modificările propuse au legătură cu articolele din legea modificată și face ca funcționalitatea Codului funciar să devină mai aplicabilă și eficientă, comisia a decis să accepte aceste modificări, și anume abrogarea subalineatului (6) al articolului 8 și subalineatului (12) al articolului 10 din codul respectiv.

La punctul 2 din demers se stipulează că prevederea de la articolul I, punctul 4 al legii examinate, prin care, de facto, i se acordă consiliului local dreptul de a include sau de a refuza includerea terenurilor întovărășirilor pomicole în intravilanul localității respective, pare să vină în contradicție cu articolul 72 alineatul (3) litera f) din Constituție, care stabilește că organizarea teritoriului se reglementează prin legi organice. Și Legea nr.764 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova statuează prin articolul 17 alineatul (1) că formarea, desființarea și schimbarea statutului unității administrativ-teritoriale se efectuează de către Parlament.

Obiecția în cauză nu este susținută de comisie, deoarece punctul 4 al articolului I nu vine în contradicție cu articolul 72 alineatul (3) litera f) din Constituție și articolul 17 alineatul (1) din Legea nr.764, dat fiind că prevederile respective se referă la modificarea hotarului intravilanului localității și nicidecum nu se referă la formarea, desființarea sau schimbarea statutului unității administrativ-teritoriale.

De asemenea, nu poate fi acceptată nici excluderea cuvântului „poate” din textul punctului 4 al articolului I, deoarece prin aceasta se va încălca principiul autonomiei publice locale. Or, pentru a lua o decizie corectă, administrația publică locală cunoaște mai bine situația reală a întovărășirilor pomicole situate în hotarele administrativ-teritoriale ale localității respective.

Tot la articolul I punctul 4 se propune de a fi concretizate cuvintele „la solicitarea adunării generale”, deoarece în mod normal adunarea generală adoptă hotărâri și nu solicitări. De aceea formula corectă ar fi „în baza hotărârii adunării generale, adoptate cu votul majorității membrilor întovărășirii pomicole” și mai departe după text. Comisia acceptă această propunere.

La punctul 2 din demersul Președintelui Republicii Moldova se mai menționează că, tradițional, satul moldovenesc ocupă un teritoriu compact și legislația în domeniu urmează acest principiu operînd cu termenii specifici la singular, precum „perimetrul localității”, „intravilanul localității”.

De aceea, în cazul în care va fi acceptată redacția propusă a primului subalineat al articolului 43 din Codul funciar, pe harta țării pot apărea localități constituite din două și mai multe perimetre, situate la distanțe considerabile una față de alta.

Aceste argumente nu sînt susținute de comisie, deoarece legislația în vigoare utilizează acești termeni la singular. Și pentru intravilanul localităților care sînt

formate din două și mai multe sectoare (părți componente) dispersate, situate la diferite distanțe unul de altul. Un exemplu elocvent în acest sens este intravilanul și perimetrul orașului Codru, municipiul Chișinău, precum și multe alte localități ale Republicii Moldova.

Comisia nu acceptă nici propunerea condiționării includerii în intravilanul localităților a terenurilor întovărășirilor pomicole prin fixarea în lege a unui anumit procent de construcții locative, deoarece acest factor, de rînd cu alții, vor sta la baza luării deciziei de către consiliul local al unității administrativ-teritoriale respective.

La punctul 3 din scrisoare se menționează că nu poate fi acceptată univoc redacția articolului IV alineatul (1) care stabilește, de facto, că toate terenurile întovărășirilor pomicole incluse în intravilanul localității se consideră automat terenuri destinate construcțiilor. În prezent, terenurile întovărășirilor pomicole sînt terenuri cu destinație agricolă. O bună parte dintre membrii întovărășirilor le folosesc exclusiv în scopul creșterii legumelor și fructelor. Și ar fi o eroare de ordin juridic schimbarea, fără consimțămîntul acestora, a destinației terenurilor vizate.

Se mai remarcă că schimbarea destinației terenurilor poate să nu fie acceptată de unii membri ai întovărășirilor, mai ales cei care nu dețin construcții capitale, din motivul că vor fi impuși, conform Legii nr.1308 privind prețul normativ și modul de vînzare-cumpărare a pămîntului, să plătească compensația pierderilor cauzate de excluderea terenului din circuitul agricol. Un alt motiv pentru neacceptare poate fi și schimbarea sistemului de impozitare.

La cele invocate, comisia menționează că în situația dată interpretarea prevederilor articolului IV alineatul (1) este incorectă, întrucît au fost scoase din context prevederile propoziției a doua, care concretizează că statutul terenurilor respective, private sau care urmează a fi supuse vînzării-cumpărării conform legislației în vigoare, se echivalează cu statutul terenurilor atribuite pentru case, anexe gospodărești și grădini. În această situație compensarea pierderilor cauzate de excluderea terenului din circuitul agricol nu va fi necesară, deoarece loturile întovărășirilor pomicole, ce se vor include în hotarele intravilanului și în planul urbanistic general al localității, prin efectul legii, vor obține categoria terenurilor destinate construcțiilor, situație similară la articolul 39 alineatul al doilea din Codul funciar. Iar persoanele care nu au construcții sau nu vor construi în viitor case și anexe gospodărești vor folosi loturile pomicole în continuare în calitate de grădini.

Pornind de la cele expuse și ținînd cont de obiecțiile acceptate, Comisia agricultură și industrie alimentară, cu votul unanim al membrilor săi, a decis propunerea Legii nr.248 pentru reexaminare și adoptare de către Parlament.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Vă mulțumim mult, domnule Balan.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei. Aici se încheie dezbaterile la subiectul legat de reexaminarea și revotarea eventual a Legii nr.248 din 23 noiembrie 2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative și vom reveni la procedura de vot la ora 14.00.

În continuare, vă rugăm, domnule Balan, să ne prezentați și raportul comisiei la **proiectul nr.203 din 12 mai 2016, proiect de Lege pentru modificarea unor acte legislative. Subiectul nr.6 de pe ordinea de zi, care se află în procedură în lectura a doua.**

Vă rugăm frumos.

Domnul Ion Balan:

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege privind modificarea unor acte legislative și comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament și are drept scop modificarea condițiilor de înregistrare a dreptului de arendă, prevăzut la articolul 43 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25 februarie 1998 și a articolelor 10 și 11 din Legea cu privire la arenda în agricultură nr.198 din 15 mai 2003, astfel ca termenul de înregistrare obligatorie în Registrul bunurilor imobile a dreptului de arendă asupra terenurilor și a altor bunuri agricole să fie extins de la 3 la 5 ani.

Proiectul de lege a fost aprobat în prima lectură în ședința plenară din 22 decembrie 2017. Toate propunerile și obiecțiile parvenite au fost sistematizate și examinate pentru lectura a doua, fiind reflectate în sinteza rezultatelor examinării și în proiectul de lege redactat, care sînt părți integrante ale prezentului raport.

În contextul celor relatate, Comisia agricultură și industrie alimentară înaintează proiectul de Lege privind modificarea unor acte legislative nr.203 din 12 mai 2016 spre adoptare în a doua lectură, ca lectură finală.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule Balan.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei pentru lectura a doua.

Astfel, se încheie dezbaterile la proiectul nr.203 din 12 mai 2016.

Vom reveni la procedura de vot la ora 14.00.

Și vreau să întreb colegii din Comisia mediu și dezvoltare regională dacă raportul comisiei....

Domnule Grișciuc,

Îl aveți, da?

Vă mulțumim.

Vă rugăm frumos să ne prezentați raportul comisiei pentru proiectul nr.255 din 6 iunie 2016, subiectul nr.7 de pe ordinea de zi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura.

Vă rugăm frumos, domnule Grișciuc.

Poftiți.

Domnul Simion Grișciuc:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Am onoarea să vin în fața dumneavoastră să prezint raportul Comisiei mediu și dezvoltare regională asupra proiectului de Lege privind modificarea și completarea Legii nr.149 din 08.06.2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura.

Comisia mediu și dezvoltare regională a examinat proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii nr.149 din 08.06.2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile articolului 73 din Constituția Republicii Moldova și articolului 47 din Regulamentul Parlamentului.

Proiectul de lege propus de către Guvern are drept scop perfecționarea și ajustarea unor norme care reglementează asigurarea măsurilor de protecție a resurselor acvatice, biologice în râurile și lacurile Republicii Moldova, efectuarea măsurilor de ameliorare piscicolă, prevenirea și combaterea pescuitului ilegal.

Totodată, menționăm că, urmare a adoptării Legii nr.185/2017 privind modificarea și completarea unor acte legislative, unele modificări propuse în acest proiect de lege nu mai sînt relevante, astfel se propun a fi excluse.

În procesul de examinare a proiectului pentru lectura a doua comisia a înaintat amendamentele deputaților, propunerile și obiecțiile conținute în avizele comisiilor permanente și al Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, care se conțin în tabela de sinteză, parte componentă a prezentului raport.

Ca rezultat al dezbaterilor, comisia, cu votul unanim, propune proiectul de Lege nr.255 din 06.06.2016 spre examinare și adoptare în plenul Parlamentului pentru lectura a doua.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări.

Domnule Grișciuc,

Vă mulțumim foarte mult.

Se încheie dezbaterea la proiectul nr.255 din 6 iunie 2016. Și vom reveni la procedura de vot la ora 14.00.

Dragi colegi,

V-aș propune să examinăm proiectul de Hotărâre privind aprobarea structurii și efectivului-limită ale Autorității Naționale de Integritate.

Prezintă proiectul domnul Sîrbu Serghei. Proiectul nr.15 din 26 ianuarie 2018.

Cunoaștem că acest proiect de hotărâre, de fapt, a fost elaborat de colegii și de conducerea, de fapt, a Autorității Naționale de Integritate, dar și din punct de vedere juridic, dar și din punct de vedere al timpului s-a decis să se meargă pe inițiativă de proiect de hotărâre în Parlament.

Bineînțeles, dacă sînt întrebări la acest subiect, avem alături conducerea Autorității Naționale de Integritate aici, în sală, și se pot pune întrebări.

Da, vă rugăm frumos, domnule Sîrbu, succint să ne spuneți despre ce este vorba.

Domnul Serghei Sîrbu:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Prezentul proiect de hotărâre a fost elaborat de către Autoritatea Națională de Integritate în vederea asigurării realizării prevederilor articolului 8 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Scopul proiectului vizează reorganizarea instituțională și asigurarea funcționalității Autorității, care este responsabilă de promovarea integrității în exercitarea funcției publice și a funcției de demnitate publică și prevenirea corupției, prin realizarea controlului averii și intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților și restricțiilor.

Deci urmare a aprobării pachetului de legi cu privire la integritate, încă în 17.06.2016, CNI, Comisia Națională de Integritate, este reorganizată în Autoritatea Națională de Integritate, iar atribuțiile și procedurile de evaluare au fost extinse.

Autoritatea este constituită din conducere și aparat, iar aparatul, la rîndul său, este compus din inspectorii de integritate, funcționari publici și personal în bază de contract.

Autoritatea este condusă de un președinte, asistat de un vicepreședinte, care sînt numiți de Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului de Integritate. Misiunea Autorității revine inspectorilor de integritate, cu suportul funcționarilor publici și personalului contractual. Funcția de inspector de integritate a fost prevăzută în lege.

De asemenea, întru asigurarea implementării cadrului legal, se constituie acest Inspectorat de integritate ca subdiviziune responsabilă de controlul averilor, intereselor personale, incompatibilităților și restricțiilor.

De asemenea, se propune în proiectul de hotărîre ca efectivul-limită al Autorității Naționale de Integritate să fie în număr de 76 de unități. Structura este anexată la acest proiect de hotărîre. În detaliu, în nota informativă veți găsi și responsabilitățile, dar, după cum am menționat, conducerea: președintele, vicepreședintele; Inspectoratul de integritate (cu statut de direcție generală); Serviciul securitate, audit și control al integrității; Direcția evaluare, prevenire și implementare a politicilor; Direcția juridică; Direcția resurse umane și documentare; Direcția financiară și administrare; Serviciul cooperare și relații cu publicul; Serviciul tehnologii informaționale.

Evident, pentru această hotărîre și structură nouă vor fi necesare suplimentar surse financiare de la bugetul de stat, care vor fi acoperite de către bugetul de stat.

Dacă sînt careva detalii mai... ce țin de atribuțiile propriu-zise și privind această structură, într-adevăr, avem colegii din conducerea Autorității care ar putea să vă dea anumite detalii.

Rog susținerea acestui proiect de hotărîre.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule Țap,

Vă rugăm frumos, dacă aveți întrebări.

Poftiți.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Întrebarea mea este către reprezentanții Autorității Naționale de Integritate. Potrivit notei informative, volumul de lucru care urmează să fie realizat, chiar dincolo de întârzierile care sînt, este unul foarte mare.

În acest context, acea structură pe care o propuneți, dar și acel efectiv o să fie suficient pentru ca autoritatea să-și poată onora obligațiunile? Să nu avem peste jumătate de an, peste un an de zile argumentări precum că volumul de lucru și poate lipsa de personal nu ne permite să facem față. Am mai avut pe alte dimensiuni, pe alte domenii, pentru că mai ales regimul de incompatibilități, conflictele de interese decad sau au decăzut pînă în prezent din cîmpul de vedere al structurii precedente, în prezent decad din cîmpul de vedere al autorităților.

Și aș face trimitere, de exemplu, la gestionarea întreprinderilor municipale sau, mai bine zis, societăților pe acțiuni, servicii comunale, altele, care sînt în

special în orașe, unde consilierii fac parte din Consiliul de administrație și adesea politicul aici influențează foarte prost asupra stării de lucruri.

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos...

Numai puțin, tehnicienii o să vă deschidă microfonul. Acum el este pornit.

Vă rugăm frumos, pentru stenogramă să vă prezentați.

Doamna Rodica Antoci – *președinte al Autorității Naționale de Integritate:*

Vă mulțumesc pentru întrebare.

(Președintele Autorității Naționale de Integritate, Rodica Antoci.)

Stimate domnule Președinte al Parlamentului Republicii Moldova,

Stimați deputați,

La elaborarea proiectului structurii și efectivului-limită ale Autorității Naționale de Integritate s-a prevăzut instituirea unui corp de inspecți de integritate care se vor ocupa cu exercitarea procedurilor de control, și anume a declarațiilor de avere și interese personale, a conflictelor de interese, cât și a respectării regimului juridic al incompatibilităților și restricțiilor.

În ce privește corpul de suport al funcționarilor publici, aceștia sînt responsabili de executarea tuturor procedurilor, ghidurilor, implementarea și prevenirea actelor de corupție și asigurării integrității... exercitării funcției publice și cu demnitate publică.

La fel, s-a luat în calcul și numărul de declarații de avere și interese personale care se puneau anual și acel număr este de 65 de mii la sută... de declarații de avere și interese personale, cât și luăm în calcul articolul 3 al Legii nr.133/2016 care a extins numărul subiecților declarării. *(Gălăgie în sală.)*

În viziunea Autorității Naționale de Integritate, considerăm că numărul inspectorilor de integritate pe care l-am solicitat o să fie unul suficient pentru a acoperi toate declarațiile de avere și interese personale care vor fi prezentate spre control, cât și numărul sesizărilor petițiilor ce vor fi înregistrate la Autoritatea Națională de Integritate pentru a fi supuse procedurilor.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Ați primit răspunsul.

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule Sîrbu,

Noi am primit...

Domnul Serghei Sîrbu:

Da, o precizare.

Domnul Andrian Candu:

Noi am primit un demers din partea Consiliului de Integritate a Autorității Naționale de Integritate ce ține de secretariatul acestui consiliu. Și vă rugăm frumos să ne comunicați care este soluția și ce ați discutat cu conducerea... ce soluții ați găsit cu conducerea ANI.

Domnul Serghei Sîrbu:

Da, așa este, domnule Președinte.

Am primit o solicitare din partea Consiliului de Integritate cu privire la asigurarea secretariatului și asistența Consiliului de Integritate cu persoane care vor fi în permanență cu atribuții specifice. Am discutat preventiv și cu conducerea Autorității Naționale de Integritate și, de principiu, acceptăm, sîntem de acord.

Astfel, vor fi cel puțin 2 persoane din Direcția resurse umane, din Direcția juridică care, conform fișei de post, vor avea obligațiuni și atribuții exclusiv de asigurare a secretariatului Consiliului de Integritate, astfel acest consiliu va fi în totalitate asistat și ajutat.

Dacă pentru mai multe informații, poate doamna președinte să dea detalii. Dar, de principiu, s-a acceptat, într-adevăr, Consiliul de Integritate trebuie susținut, asistat, deoarece o bună parte din perioadă, practic, un an de zile nu a avut astfel de asistență dedicată. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă rugăm frumos, doamnă Antoci, dacă ați putea să ne confirmați, pentru stenogramă, fiindcă noi am primit demersurile din partea Consiliului de Integritate.

Vă rugăm.

Doamna Rodica Antoci:

Vă mulțumesc, domnule Președinte al Parlamentului.

Vreau să menționez că Autoritatea Națională de Integritate, la elaborarea proiectului, a luat în calcul și secretariatul Consiliului de Integritate. Astfel, în Direcția resurse umane și documentare este prevăzut un specialist care va fi delegat... conform fișei de post, de a exercita atribuțiile de secretariat al Consiliului de Integritate

La fel, vom delega și un specialist din cadrul Direcției juridice pentru a fi asistați și consultați membrii Consiliului de Integritate.

Luînd în considerație volumul, cât și atribuțiile conferite prin lege, articolul 12 al Legii nr.132/2016, Consiliul de Integritate asigură doar modalitatea de aprobare a Planului de activitate al Autorității, a Strategiei Autorității Naționale de Integritate, cât și audierea rapoartelor de activitate, cât și efectuarea... controlului asupra declarațiilor de avere și interese personale ale conducerii Autorității Naționale de Integritate.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Este clar.

Sîntem la finalul încheierii acestor dezbateri.

Dar dați-mi voie, din numele Parlamentului, în primul rînd, să vă prezentăm, fiindcă ați fost și numiți nu demult, am spune, la conducerea Autorității Naționale de Integritate.

Dragi colegi,

Îi avem în vizită pe Rodica Antoci, președintele Autorității Naționale de Integritate și pe domnul Lilian Chișca, vicepreședintele Autorității Naționale de Integritate.

Noi avem mari speranțe că Autoritatea va începe să funcționeze, deja funcționează, dar va avea o activitate foarte productivă, deoarece Pachetul de Integritate și, în general, lupta împotriva corupției sînt priorități pentru noi.

Și, bineînțeles, și doamna Stepanida Drăguțan. Noi, la fel, vă dorim succese, fiindcă sînteți o persoană care urmează să aibă grijă de tot ceea ce înseamnă Serviciul resurse umane.

Vă mulțumim frumos.

Succese, realizări frumoase!

Și, bineînțeles, vom reveni la procedura de vot, dacă nu sînt alte întrebări, la ora 14.00.

Dar nu înainte de toate, bineînțeles, raportul comisiei.

Domnule Boțan, președintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică,

Vă rugăm frumos, raportul comisiei.

Domnul Roman Boțan:

Stimați deputați,

În conformitate cu prevederile Regulamentului Parlamentului, adoptat prin lege, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a fost sesizată spre dezbateri în fond cu proiectul de Hotărîre privind aprobarea structurii și efectivului-limită ale Autorității Naționale de Integritate.

Proiectul de hotărîre a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a deputaților în Parlament, în corespundere cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului.

Potrivit notei informative, scopul proiectului vizează reorganizarea instituțională și asigurarea funcționalității Autorității Naționale de Integritate.

Elaborarea proiectului dat a fost inițiată în conformitate cu articolul 8 al Legii nr.132/2016 care stabilește că „efectivul-limită al Autorității și structura organizatorică a acesteia sînt stabilite printr-o hotărîre a Parlamentului”.

De asemenea, menționăm că pentru executarea prevederilor articolului 49¹ din Regulamentul Parlamentului a fost anunțată demararea consultărilor publice pe marginea acestui proiect. *(Gălăgie în sală.)*

La acest proiect a fost prezentat coraportul Comisiei juridice, numiri și imunități, cu propunerea de adoptare de către Parlament a proiectului respectiv, avizul Guvernului, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.126 din 7 februarie 2018, precum și avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, cu înaintarea unor propuneri care sînt reflectate în sinteza amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor care este anexată la prezentul raport.

Proiectul dat a fost dezbătut în cadrul ședinței comisiei din 8 februarie 2018, în cadrul căreia au fost examinate propunerile și obiecțiile înaintate pe marginea acestui proiect, rezultatele cărora sînt expuse în sinteza care este parte componentă a prezentului raport.

Se informează Parlamentul că Comisia securitate națională, apărare și ordine publică propune dezbaterile și adoptarea proiectului dat de către Parlament.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte frumos.

Vă mulțumim, domnule Boțan.

Bineînțeles, mai avem și coraport.

Vă rugăm frumos, doamnă Apolschii, să ne prezentați coraportul Comisiei juridice, numiri și imunități.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Comisia a examinat proiectul de Hotărîre privind aprobarea structurii și efectivului-limită ale Autorității Naționale de Integritate.

A propus un șir de obiecții asupra proiectului în cauză.

Și comisia, cu votul majorității membrilor, propune plenului Parlamentului adoptarea proiectului de Hotărîre nr.15 din 26 ianuarie 2018.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Se încheie dezbaterile aici la proiectul de Hotărîre privind aprobarea structurii și efectivului-limită ale Autorității Naționale de Integritate, proiectul nr.15 din 26 ianuarie 2018.

Vom reveni la procedura de vot foarte curînd.

Înainte de procedura de vot, vă propunem, dragi colegi, să examinăm subiectul care a fost introdus ca supliment la ordinea de zi, **proiectul de Hotărîre pentru aprobarea Declarației Parlamentului Republicii Moldova privind condamnarea atacurilor Federației Ruse, proiectul nr.13 din 24 ianuarie 2018.**

Prezintă proiectul Declarației care este Declarație politică, aprobată prin Hotărîre de Parlament, domnul Sîrbu.

Vă rugăm frumos, la tribuna principală.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de Hotărîre nr.13 din 24 ianuarie 2018, proiectul de Hotărîre cu privire la aprobarea unei Declarații politice.

Înainte de toate, stimați colegi, vreau să vă anunț că am înregistrat unele amendamente, în calitate de autor, la proiectul Declarației, amendamente care au fost distribuite domniilor voastre. Nu sînt multe, puțin tehnice.

Dar permiteți-mi să dau citire proiectului de hotărîre și proiectului Declarației, luînd în calcul deja amendamentele care au fost distribuite. Astfel:

„Hotărîre pentru aprobarea Declarației Parlamentului Republicii Moldova privind condamnarea atacurilor provenite din Federația Rusă asupra securității informaționale naționale și amestecul abuziv în activitatea politică din Republica Moldova

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Articolul I. – Se aprobă Declarația Parlamentului Republicii Moldova privind condamnarea atacurilor provenite din Federația Rusă asupra securității informaționale naționale și amestecul abuziv în activitatea politică din Republica Moldova.

Articolul II. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.”

Și textul propriu-zis al Declarației:

„Declarația Parlamentului Republicii Moldova privind condamnarea atacurilor provenite din Federația Rusă asupra securității informaționale naționale și amestecul abuziv în activitatea politică din Republica Moldova

Pornind de la dispozițiile Constituției Republicii Moldova, conform cărora Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil,

Evidențiind prevederile Legii Supreme privind suveranitatea națională care aparține poporului Republicii Moldova, pe care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative,

Conștientizând că protejarea securității naționale a Republicii Moldova, inclusiv apărarea securității informaționale a statului, reprezintă un element indispensabil al suveranității și independenței naționale,

Semnalînd, cu regret, intensificarea fără precedent a implicării factorilor din Federația Rusă în treburile interne ale Republicii Moldova, fapt care atentează la securitatea națională a țării,

Parlamentul Republicii Moldova

Declară îngrijorarea față de intensificarea atacurilor la adresa securității informaționale a țării noastre de către Federația Rusă, lansate prin intermediul unor televiziuni de la Moscova, dar și al unor instituții media din Republica Moldova. Atacurile vizează denigrarea Republicii Moldova, a unor instituții și a unor oficiali, cel mai grav este că vizează denigrarea cetățenilor țării.

Semnaleză, în mod repetat, practicile negative manifestate de propaganda rusă, care s-a transformat într-un veritabil instrument de denigrare a Republicii Moldova, fapt menționat în nenumărate rapoarte prezentate public de către societatea civilă și organizațiile internaționale independente, în special în ultimul an, care au arătat evoluția tot mai îngrijorătoare a acestui fenomen. În loc să fie stopat, acesta s-a agravat în ultimul an și a luat suplimentar forma de promovare a partidelor satelit pe care serviciile secrete de la Moscova le dețin și le gestionează în țara noastră.

Reiterează faptul că măsurile legislative adoptate recent au fost necesare în vederea protejării securității spațiului informațional național, dar și pentru protecția cetățenilor Republicii Moldova de un șir de campanii toxice de manipulare.

Constată că presiunile asupra Republicii Moldova nu s-au limitat doar la propagandă, ci au fost continuate de către anumite entități din Federația Rusă, inclusiv serviciile secrete, printr-o altă formă de provocare extrem de gravă – hărțuirea oficialilor politici și instituționali din Moldova, prin abuzuri comise de instituții de la Moscova. Deși autoritățile noastre au făcut mai multe adresări oficiale în care s-a cerut un răspuns și un dialog deschis cu Federația Rusă pentru lămurirea nenumăratelor situații abuzive, unele instituții de la Moscova au decis să răspundă prin intensificarea acestor hărțuiri, fără să manifeste o disponibilitate spre dialog.

Atenționează că aceste provocări au continuat prin adoptarea recentei decizii a Dumei de Stat a Federației Ruse, prin care recomandă ca anumite posturi de televiziune din Federația Rusă să-și înceteze emisia pe teritoriul țării noastre, din cauză că Moldova a decis să ia măsurile necesare pentru a-și proteja cetățenii de atacurile mediatice la adresa lor și a țării. Spre deosebire de alte state care s-au confruntat cu efectele negative ale propagandei ruse și au decis să închidă efectiv televiziunile ruse, Republica Moldova s-a limitat strict la măsuri care să rezolve punctual problema, permițînd și asigurînd în continuare televiziunilor ruse toate condițiile necesare pentru a-și retransmite programele pe teritoriul țării noastre.

Subliniază netemeinicia deciziei adoptate de Duma de Stat a Federației Ruse prin care se dorește limitarea accesului moldovenilor la programele unor televiziuni ruse, dînd de înțeles că, în realitate, scopul principal al retransmisiei acestor emisiuni în Moldova nu a fost oferirea de programe calitative moldovenilor, dar folosirea acestui mijloc pentru a-i denigra și a le denigra țara. Această decizie vine să confirme, încă o dată, cu probe oficiale suplimentare, temeinicia deciziei Parlamentului Republicii Moldova de a întreprinde măsuri pentru securizarea spațiului informațional, dar în același timp face și mai evidentă imixtiunea în conținutul programelor difuzate de Federația Rusă în Republica Moldova.

Invită instituțiile statului responsabile să monitorizeze cu atenție modul în care decizia Dumei de Stat va fi pusă în aplicare și să intervină, conform legislației Republicii Moldova, astfel încît să nu apară dezechilibre în spațiul mediatic autohton sau să fie favorizați anumiți actori politici care dețin, direct sau indirect, controlul asupra unor televiziuni ruse retransmise în Republica Moldova.

Constată, de asemenea, cu îngrijorare, implicarea unor entități ale Federației Ruse în activitatea politică din Republica Moldova, prin patronarea unor partide politice și mișcări extremiste. Această îngrijorare este cu atît mai mare într-un an electoral, cînd tot mai multe acțiuni ale partidelor menționate indică foarte clar o intenție de implicare a unor factori interesați din Federația Rusă în alegerile care vor avea loc în Republica Moldova la sfîrșitul acestui an și în manipularea votului pe care urmează să îl dea moldovenii.

Consideră că declarațiile denigratoare la adresa țării noastre și a cetățenilor noștri, blocajele impuse exportatorilor moldoveni, hărțuirea politică a oficialilor moldoveni, inclusiv a unor reprezentanți ai Parlamentului și Guvernului Republicii Moldova, reprezintă implicarea fățișă a politicului de la Moscova și chiar a unor instituții ruse în politica din țara noastră și indică o atitudine provocatoare și neprietenoasă în raport cu țara noastră. Toate aceste probleme nu sînt noi, unele durează deja de ani de zile, însă noutatea este modul agresiv și sfidător în care acestea au început să evolueze și să se intensifice.

Face apel către înalții decidenți politici ai Federației Ruse să intervină pentru a stopa toate aceste abuzuri și campanii de denigrare a Republicii Moldova. Solicită, de asemenea, să fie stopată orice formă de sprijinire a partidelor politice din țara noastră de către entități din Federația Rusă, menționînd că finanțarea lor din surse externe este ilegală, la fel ca și susținerea lor prin alte modalități.

Consideră că aspectele semnalate pot fi lămurite printr-un dialog deschis, care să ducă la eliminarea blocajelor apărute și la reluarea activităților care privesc consolidarea și dezvoltarea parteneriatului strategic între Republica Moldova și Federația Rusă.

Declară că Republica Moldova rămîne deschisă unui dialog constructiv și este gata să participe la identificarea căilor de soluționare a problemelor menționate.”

Onorat Plen,

Rog susținerea necondiționată a acestei declarații.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Frumoasă încheiere cu susținerea necondiționată. Să vedem dacă aveți o astfel de susținere, domnule Sîrbu.

Și prima intervenție – din partea domnului Carp.

Vă rog frumos, întrebări în adresa autorului.

Domnul Lilian Carp:

Domnule Sîrbu,

Noi cunoaștem foarte bine că nu este de astăzi când Republica Moldova este supusă unei, așa să spunem, agresiuni din partea Federației Ruse, nu este de azi, nu este de ieri, dar totuși în textul declarației ați făcut niște afirmații și aș vrea doar o clarificare ca să știm... următoarea întrebare va reieși din această clarificare.

Dumneavoastră ați menționat de două ori faptul că în Republica Moldova există partide satelit finanțate din Rusia – asta este unu. Și doi: Rusia se implică în campania electorală prin intermediul unor partide din Republica Moldova.

Spuneți-mi, vă rog, dumneavoastră ați menționat asta de dragul „menționatului” sau ceea ce ați văzut la televizor, sau aveți date concrete și ce partide, de fapt, sînt satelit aici în Republica Moldova și cum sînt finanțate?

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule deputat,

Autorii și subsemnații acestui proiect de declarație evident că subscriu absolut sub toate declarațiile făcute și cuvintele făcute. Într-adevăr, avem astfel de partide, avem astfel de riscuri, avem astfel de provocări, doar că nu veți auzi de la mine astăzi nume. Este de competența organelor de drept, este în atribuțiile organelor competente să investigheze și să probeze fiecare implicare ilegală în activitatea electorală și politică a Republicii Moldova.

Astăzi noi urmează să luăm o atitudine, inclusiv o atitudine politică, față de aceste acțiuni și sper să ne susțineți din toată inima, iar deja acțiuni concrete juridice cu probe țin de alte măsuri, inclusiv măsuri de investigație.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Carp,

Vă rog frumos, dacă aveți a doua întrebare sau precizare.

Domnul Lilian Carp:

Domnule Sîrbu,

Eu am să fac trimitere la cîteva legi care prevăd foarte clar despre activitatea partidelor politice în Republica Moldova. Prima este Constituția Republicii Moldova, articolul 41 alineatul (4) care spune foarte clar cum trebuie să fie finanțate partidele politice, apoi este Legea nr.294 privind partidele politice și avem iarăși articolul 26 alineatul (6) și avem Codul electoral, articolul 36, în care foarte clar este stipulat cum poate și de ce este interzis și nu pot fi finanțate din afară partidele politice, iar acele care încalcă sînt scoase în afara legii.

Și atunci, conform declarațiilor pe care dumneavoastră le-ați făcut, înseamnă că cunoașteți aceste partide politice și există instituțiile statului care noi mai departe trebuie să intervenim și dacă avem asemenea partide politice, mai ales sînt finanțate din Federația Rusă și nu numai, dar mi-i important din Federația Rusă, care trebuie scoase în afara legii.

Ori dumneavoastră, pur și simplu, faceți declarație de dragul declarației, ori cu adevărat numiți acele partide și facem demersurile necesare pentru a putea fi scoase în afara legii partidele date. V-am făcut trimitere la cîteva legi în care este prevăzut că este interzisă finanțarea partidelor politice în Republica Moldova. Și asta vreau ca, pînă la urmă, ori facem un demers, ori, pur și simplu, ați făcut declarație. Vreau să știu exact că partea acestui text din declarație a fost foarte bine documentată, nu, pur și simplu, a fost făcută trimitere. Doar atît vreau să știu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule deputat,

Toate denunțurile din punct de vedere procesual și juridic sigur că vor fi făcute, dar nu de la tribuna Parlamentului, dar, conform procedurilor respective, în fața acelor organe de stat. Noi aici constatăm un fapt.

Mersi.

Domnul Lilian Carp:

Nu, precizare. Asta e ultima. Am dreptul la ...

Domnul Andrian Candu:

Ultima precizare, vă rog.

Domnul Lilian Carp:

Deci pînă la urmă eu, totuși, aștept ca dumneavoastră să demonstrați că aceasta este probat ... conform actelor și sper pînă la urmă că asta să nu fie o declarație de dragul declarațiilor.

Mersi.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Boțan.

Vă rugăm frumos.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Bineînțeles că problemele semnalate sînt importante și atentează grav la securitatea națională a Republicii Moldova. Ați făcut referință chiar în preambul la noțiunea de „securitate națională”, de aceea cred că această declarație trebuie completată. Și din numele deputaților din Frațiunea Partidului Liberal, vom propune asemenea completări, inclusiv în spiritul comunicatului de presă din 31 ianuarie 2018 al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, care a protestat cu vehemență împotriva amestecului în treburile interne ale Republicii Moldova din partea Federației Ruse, prin intermediul aplicațiilor și exercițiilor militare care se desfășoară, practic, zilnic în raioanele de est ale Republicii Moldova.

De aceea propunerea noastră, dacă îmi permiteți, o s-o enunț și voi solicita ulterior să fie supusă votului. În denumirea hotărîrii sintagma „securitate informațională națională” se substituie cu sintagma „securității naționale”. Iar înainte de ultimul alineat să se completeze cu următoarele alineate: „Condamna cu vehemență comportamentul provocator al trupelor ruse (grupul operativ al trupelor ruse), dislocate ilegal în regiunea estică a Republicii Moldova, care, în pofida protestelor exprimate în repetate rînduri de către autoritățile Republicii Moldova, continuă să desfășoare activități militare în care sînt antrenate și structurile de forță ale regimului seconar de la Tiraspol, ceea ce reprezintă o amenințare directă și brutală la adresa suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova.

Reiterează necesitatea retragerii necondiționate a forțelor militare ruse (grupul operativ al trupelor ruse) de pe teritoriul Republicii Moldova și demarării discuțiilor privind transformarea actualei operațiuni de menținere a păcii într-o misiune civilă multinațională cu mandat internațional”.

Vă mulțumesc.

Și vreau să-mi răspundeți dacă susțineți această propunere.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule Sîrbu,

Vă rugăm.

Domnul Serghei Sîrbu:

Da. Vă mulțumim, domnule deputat.

Considerăm că este o declarație destul de echilibrată și răspunde la toate provocările ce ține de regiunea din est și de provocările inclusiv armate. Vreau să vă amintesc că noi împreună cu dumneavoastră, probabil vreo jumătate de an în

urmă, am aprobat o declarație separată a Parlamentului Republicii Moldova exact cu, practic, aceleași enunțuri pe care le-ați menționat, inclusiv ce ține de retragerea trupelor ruse și multe altele.

Avem o declarație separată ce ține de integritate, independența țării și ce ține de trupele ruse. Avem o astfel de declarație. Nu cred că este necesar să o diluăm prin această declarație. Avem o declarație separată, domnule deputat.

Mersi.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Domnule Boțan,

Vă rog frumos.

Bineînțeles, dacă o să insistați, o să pun la vot. Bineînțeles.

Domnul Roman Boțan:

Cu siguranță, insist să puneți la vot. Fiindcă aceasta este o problemă care trebuie menționată în permanență, domnule deputat, fiind una foarte gravă. Deoarece aceste aplicații cu angrenarea structurilor de forță ale regimului separatist de la Tiraspol se petrec cu frecvență sporită, inclusiv conform informațiilor oficiale de pe pagina oficială a Ministerului Apărării din Federația Rusă. De aceea o să insist să fie pus la vot acest aspect.

Mai mul decât atât, conform Concepției securității informaționale, pe care noi am adoptat-o recent, este menționat faptul că acest spațiu necontrolat constituțional reprezintă o amenințare din punct de vedere informațional. Iar această referire mi se pare, la fel, importantă.

În acest context, solicit ca propunerile făcute de către Frațiunea Partidului Liberal să fie incluse, ele doar îmbunătățesc acest proiect de hotărâre.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

În continuare, doamna Ciobanu.

Vă rugăm frumos.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule Sîrbu,

Eu vreau să vă fac atent la faptul că cetățeanul statului Republica Moldova nu trăiește într-o tundră. El vede seară de seară cine transmite canalele rusești – holdingul liderului dumneavoastră de partid, domnul Plahotniuc. Nu este credibilă această declarație. Și nu-i credibilă de aceea că toată lumea înțelege că este un joc, s-a mai spus astăzi în ședința de plen, joc impus de anumite probleme, pe care, probabil, le are liderul dumneavoastră de partid în Rusia.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Da, nu-i cu referire la declarație, într-adevăr.

Domnule Pistrinciuc,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Eu chiar la declarație referire. Deci chestia asta cu partidele politice care sînt finanțate din Rusia, că sînt două, din cîte am înțeles din textul declarației, este destul de importantă. Și eu sînt de acord cu dumneavoastră că nu puteți să scrieți în mod expres în declarație, fiindcă este declarația Parlamentului, alte organe trebuie să se ocupe.

Dar curioasă este și mențiunea care o faceți, că prin intermediul acestor partide finanțate ș.a.m.d. se încearcă, se atentează la securitatea națională a Republicii Moldova. Întrebarea mea este: cum ne protejează pe noi astfel de declarație? Că, de exemplu, noi avem un partid aici, care a plecat, ei nu ascund faptul că sînt partid „pro”, „pentru” în Federația Rusă și la un moment dat acest partid votează împreună cu partidul dumneavoastră schimbarea sistemului electoral din Moldova, poate fi asta teoretic o acțiune ...? Poate ei v-au atras într-o capcană ca să acționați împotriva intereselor Republicii Moldova? Că după aceasta noi am observat foarte multe critici din partea europeană că, uite, n-ar fi bine să schimbați legea.

Cum ne protejează declarația dată de astfel de situații cînd se votează împreună cu aceste partide declarate oficial proruse pentru a schimba legislații fundamentale pentru securitatea națională a Republicii Moldova?

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule deputat,

Nu aș vrea să aduc aminte de cîte ori domniile voastre votează împreună cu colegii din stînga mea.

Declarația are caracter politic, nu are caracter normativ, declarația nu are scop de a ne proteja juridic, dar a veni tranșant cu o atitudine. Juridic deja urmează protecția să fie asigurată prin alte metode din punct de vedere juridic.

Ce ține de sistemul electoral. Anume vreau să vă spun că noul sistem electoral va fi primul care va apăra independența, integritatea și suveranitatea Republicii Moldova în strictă conformitate și în interesul cetățeanului care a dorit și dorește, și va dori în continuare schimbarea clasei politice.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, precizare, domnule Pistrinciuc.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Eu înțeleg din textul declarației că e o declarație politică, dar există în politic și un fel de morală politică, da. Dumneavoastră ați ajuns să fiți autori la așa o declarație de vocală vizavi de pericolul care vine din partea Federației Ruse și vreți să ne spuneți că această declarație nu ne garantează nouă, celorlalți, faptul că voi veți mai vota schimbare de sistem electoral, poate de sistem politic, poate demisie de guverne împreună cu partide declarate proruse. Deci ea nu are nici un fel de obligație pentru autori. Asta vreți să spuneți, nici morală.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule deputat,

Vreau să vă asigur că toate acțiunile majorității parlamentare, Guvernului, prin legile adoptate, prin grija față de cetățeni zi de zi și deja iată al treilea an vom asigura în continuare toate acțiunile care ne vor garanta ... de orice imixtiune din afară, vom asigura independența, suveranitatea, integritatea.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnul Serghei Sîrbu:

Și nu numai această declarație, dar prin toate acțiunile zi de zi și vă vom demonstra. Dar noi vă îndemnăm să sprijiniți acele acțiuni bune pentru țară.

Mersi.

Domnul Andrian Candu:

O ultimă precizare, domnule Pistrinciuc, vă rog frumos.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Noi vom vota această declarație din motivul, în primul rând, ca dumneavoastră să vă conduceți în activitatea pe care o desfășurați. Să vă uitați la ea de fiecare dată când votați sau faceți înțelegeri cu Partidul Socialiștilor.

Domnul Serghei Sîrbu:

Și dumneavoastră, de asemenea, să vă uitați.

Domnul Andrian Candu:

Dați-mi voie, în numele colegilor, să vă mulțumim, domnule Pistrinciuc, pentru susținerea pe care o să ne-o acordați.

Dar am vrea să vă spunem că noi sîntem foarte consecvenți în ceea ce facem. Noi am fost alături, împreună cu dumneavoastră, atunci când am votat sistemul mixt pe care dumneavoastră ulterior l-ați trădat. Și noi am continuat să fim consecvenți cu sistemul mixt și i-am molipsit și pe alții, după cum vedeți. Deci e vorba de consecvență în cazul nostru.

O, să nu vă aducem aminte ce demisii de Guvern ați votat voi și cu cine. Inclusiv anularea sistemului mixt, apropo, domnule Pistrinciuc, pe data de 3 mai 2013.

Vă... cineva care va scrie manuale de istorie politică în Republica Moldova, va avea foarte multe lucruri interesante în privința la orice partid.

De aceea, domnule Pistrinciuc, când vorbim despre trecut, despre consecvență, despre politici și de principii, ar trebui să fim foarte corecți.

Uitați-vă doar în istoria Republicii Moldova, ziua de 13 februarie 2013 până în data de 13 iunie 2013, ce s-a întâmplat și vă veți aduce aminte foarte, foarte multe, inclusiv cu privire la sistemul mixt, apropo, și uninominalul.

Da, mai bine să punem la vot că după aia ne pierdem în detalii. (*Rumoare în sală.*)

Eu sînt sigur că dumneavoastră, domnule Pistrinciuc, vă gândiți la viitor precum ne gândim și noi și în viitor cine știe cum ne mai regăsim.

Vă rugăm frumos.

Vă mulțumim foarte mult.

Doamnă Zotea,

Dumneavoastră aveți întrebări la autor.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Doamna Alina Zotea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

A mai existat o asemenea declarație. Desigur că am votat-o și noi și iarăși reveniți cu altă declarație. Spuneți-mi, vă rog, cum să mai credem acestor declarații dacă fostul deputat PD domnul Bolboceanu a fost unicul, practic, să zic așa, prins de trădare de patrie și unicul care a ajuns în atenția presei.

Și doi. Dumneavoastră, în 2010, partidul dumneavoastră a semnat un acord de cooperare cu „Rusia unită”, în care era specificat facilitarea și dezvoltarea relațiilor între cele două state.

Spuneți-ne, vă rog, de primul caz care v-am zis – ex-deputatul PD și de al doilea, să zic așa, acord semnat de voi, ce ați făcut în acest sens sau spre ce mergeți. Adică, una faceți, alta spuneți. (*Discuții.*)

Exact.

Domnul Serghei Sîrbu:

Nu cred că ține de proiectul declarației întrebările domniei voastre, stimată doamnă Zotea.

Ce ține de anumite anchete, nu cred că eu sînt cel care trebuie să dea răspuns, sînt organele de urmărire penală. Ce ține de activitatea Partidului

Democrat, vă invităm la un ceai în sediul Partidului Democrat și vă vom informa cum muncește...

Domnul Andrian Candu:

Noul sediu al Partidului Democrat.

Domnul Serghei Sîrbu:

... Partidul Democrat timp de 21 de ani și, nu știu, poate vă veți molipsi de această consecvență și atitudine fermă față de independența țării.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Lupu,

La final, înainte de vot, vă rog frumos.

Poftiți.

Domnul Marian Lupu:

Da, nu trebuie să lăsăm în suspans anumite subiecte care de unele formațiuni politice încearcă să fie folosite pentru manipulări și abordări de extremă, din punctul meu de vedere.

Acum la concret. Vreau să vă atrag atenția că Partidul Democrat are semnate acorduri cu multe partide, din multe țări atât din Vest, cât și din Est și noi considerăm că este un lucru absolut normal, fiindcă și cu Federația Rusă, și cu Belarus, și cu Azerbaidjan, și cu multe alte țări Republica Moldova are nevoie de relații de colaborare. E altă treabă că aceste relații pot fi normale doar atunci când se bazează pe paritatea intereselor statului.

Când această paritate se întrerupe, când se încearcă o dominare, când se încearcă o încălcare a principiilor de parteneriat, atunci noi reacționăm exact așa cum reacționăm astăzi în această sală.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Dar eu aș vrea să vă dau personal un sfat. Nu trebuie? Bine.

Vroiam chiar un sfat bun să vă dau.

Vă mulțumesc frumos.

Dacă... poate data viitoare o să vă conving.

Vă mulțumim foarte mult.

Se încheie aici dezbaterile la proiectul nr.13 din 24 ianuarie 2018.

Și, dragi colegi,

Vă rog frumos să vă luați locul să... Secretariatul Parlamentului să anunțe toți colegii să revină în plenul Parlamentului.

Este ora 14 și deja 11 minute, trebuie să trecem la procedura de vot pentru toate proiectele deja examinate.

Pînă revin colegii în plenul Parlamentului, mai avem și cîteva proiecte de hotărîri foarte tehnice și un proiect de lege care... **poate îl rugăm pe domnul Tarlev să fie foarte succint ca să putem repejor, pînă la vot, să examinăm și proiectul nr.388 din 14 decembrie 2017, subiectul nr.8 de pe ordinea de zi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.**

Domnule Tarlev, secretar de stat în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor, Ministerul Economiei și Infrastructurii,

Vă rugăm frumos, vă invităm la tribuna principală să ne prezentați foarte succint acest proiect de lege.

Domnul Vitalie Tarlev – secretar de stat al Ministerului Economiei și Infrastructurii în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor:

Vă mulțumesc, domnule Președinte al Parlamentului.

Stimați domnilor deputați,

Vin cu proiectul de modificare a Legii nr.241 privind comunicațiile electronice și a Legii nr.167 de modificare a Codului audiovizualului ce prevedea termenul de tranziție definitivă către anul 2018 la emisia digitală terestră.

Propunerea noastră este prelungirea acestui termen pînă în 1 martie 2020. Această propunere este legată de faptul că ne putem permite această emisie în format și digital, și analog atît timp cît nu creăm perturbații la nivel regional.

Oferim un timp suplimentar cetățenilor pentru a-și schimba, să spunem așa, în mod natural terminalele de recepționare, televizoarele și setboxurile și, în același timp, chiar ieri Guvernul a aprobat o hotărîre de Guvern privind dotarea familiilor defavorizate cu setboxuri.

În aceste condiții, solicităm suportul dumneavoastră pentru extinderea termenului de tranziție definitivă la TV digitală.

Mersi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Întrebări sînt în adresa dumneavoastră.

Numai puțin, dacă vă rețineți puțin la tribuna principală.

Și o primă intervenție – din partea domnului Bejan.

Vă rugăm frumos.

Domnul Valerian Bejan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule autor,

Respectivul termen despre care vorbiți dumneavoastră că doriți să-l extindeți prin prezentul proiect de lege a fost o dată deja extins. Acum dumneavoastră propuneți să-l mai extindeți o dată. Nu se va întâmpla așa că după expirarea și a acestui termen extins iarăși veți veni cu propunerea să-l mai extindem, că cineva ceva n-a avut ș.a.m.d.?

Ce măsuri s-au luat cu acei care nu au depus eforturile respective pentru a soluționa problema respectivă în termenele care au fost indicate în legislație?

Mulțumesc.

Domnul Vitalie Tarlev:

Domnule deputat,

Ceea ce ține de procesele pe care le putem influența ca instituție, pot să mă refer doar la Întreprinderea de Stat „Radiocomunicații”, care și-a îndeplinit în totalitate obligațiile care i-au fost impuse prin încredințare directă. Vasăzică, rețeaua de emisie în format digital la nivel național are acoperire de 90% din populație și 75% de teritoriu. Celelalte două grupuri sînt în afara interferenței Guvernului. Mă refer la producătorii de conținut care sînt liberi în a alege prin ce metode tehnice să distribuie semnalul. Și cealaltă grupă este utilizatorul final, care, la fel, cetățeanul decide singur către care tehnologie emigrează. Noi am oferit o alegere.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnul Valerian Bejan:

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Nu mai sînt alte întrebări.

Domnul Cobzac, de fapt.

Cer scuze. Poftiți, intervențiile dumneavoastră.

Domnul Grigore Cobzac:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Ieri, în comisie, am discutat că în Republica Moldova sînt doar 3 posturi de televiziune cu acoperire națională: „Moldova 1”, „Prime” și „Canal Plus” sau „Canal 2”, ați menționat dumneavoastră.

Este corect?

Domnul Vitalie Tarlev:

Ceea ce se referă istoric au fost în utilizare 3 rețele naționale cu acoperire națională, dar vreau să menționez că pe teritoriul Republicii Moldova sînt pînă la 80 de emițătoare de mică capacitate care emit și alte posturi de televiziune în format analog cu acoperire regională.

Adică nu este nevoie, eu știu, semnal pe cîmpuri sau în păduri, ei se centrează doar pe localitățile populației, cu număr considerabil de populație. Respectiv nu sînt doar 3 în format analog care emit pe teritoriul întregii Republici Moldova.

Domnul Grigore Cobzac:

Dar care mai sînt acestea?

Domnul Vitalie Tarlev:

Sînt și rețele... mă rog, sînt diverse rețele care emit, au rețelele proprii, eu știu.

Domnul Grigore Cobzac:

Eu vă rog să dați denumiri...

Domnul Vitalie Tarlev:

Ține de competența altor instituții care emit licențele și eu mă abțin de la mențiuni care pot fi imprecise. Adică așa-i mai potrivit.

Domnul Grigore Cobzac:

Deci dumneavoastră nu dispuneți de asemenea informație trebuie să înțeleg sau cum?

Domnul Vitalie Tarlev:

Nu sînt...

Domnul Grigore Cobzac:

Sau dispuneți...

Domnul Vitalie Tarlev:

... nu reprezintă instituția care dă licențele și nu ar fi răspunsul meu complet. De asta, la această întrebare răspund doar la prima parte.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnul Grigore Cobzac:

Stați puțin că eu am precizare. Eu totuși insist...

Domnul Andrian Candu:

Precizați.

Domnul Grigore Cobzac:

... de ce nu se poate de numit aici televiziunile care au acoperire națională, toate.

Dumneavoastră ați menționat ieri 3. Care sînt?

Domnul Vitalie Tarlev:

Domnule deputat,

Națională sînt cele 3 rețele pe care dumneavoastră le-ați numit, eu le confirm. V-am spus...

Domnul Grigore Cobzac:

Dumneavoastră le-ați numit în comisie, nu eu.

Domnul Vitalie Tarlev:

Păi bine, le cunoaște... este vorba de canalul public de televiziune „Moldova-1”, este vorba de „Prime” și este vorba de „Canal-2”.

Și v-am spus: sînt pînă la 80 de emițătoare regionale, adică nu se referă... nu se oprește aici lista. Și în rest, nu pot să vă dau lista care au emițătoare private, sînt investiții private care emit regional.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt alte întrebări.

Și trecem la raportul comisiei.

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe,

Vă rugăm frumos să ne prezentați raportul comisiei pentru...

Înțelegem că e prima și a doua lectură?

Da. Vă rugăm frumos.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prezentat de Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

La data de 31 iulie 2015 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea pentru modificarea și completarea Codului audiovizualului, prin care s-a asigurat corelarea cadrului legal național la prevederile Acordului regional privind planificarea serviciului de radiodifuziune digitală terestră în regiunea nr.1, adică părți ale regiunii nr.1, amplasate la vest de meridianul 170° longitudine estică și la

nord de paralela 40° latitudine sudică, cu excepția teritoriului Mongoliei și... în Republica Islamică Iran în benzile de frecvențe 174–230 MHz și 470–862 MHz, semnat în cadrul... semnat începând cu 1 iunie 2015, difuziunea televiziunii analogice urmează să fie sistată.

În acest context, Republica Moldova, de rînd cu alte 104 țări semnatare, și-au asumat responsabilitatea de a sista difuziunea televiziunii analogice și a tranzita la televiziunea digitală terestră pînă la 31 decembrie 2017. Totodată, mai mulți radiodifuzori care au obținut licențe de emisie pentru utilizarea capacității multiplexului A cu acoperire națională au solicitat, din motive financiare, Consiliului Coordonator al Audiovizualului extinderea termenului de trecere la televiziunea digitală terestră, prin crearea multiplexelor regionale de televiziune digitală terestră.

În contextul celor relatate, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative propune modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice nr.241 după cum urmează:

Substituirea licențelor de televiziune prin benzile de frecvențe radio care nu cad sub incidența tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte privind implementarea televiziunii digitale terestre cu licențe pentru televiziunea analogică terestră, cu stabilirea termenului de valabilitate ale acestora pînă la 1 martie 2020.

Excluderea licențelor de televiziune în benzile de frecvențe radio care nu cad sub incidența tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte privind implementarea televiziunii digitale terestre din prevederile articolului 31 privind cesionarea lor.

În acest context, proiectul de lege stabilește că Consiliul Coordonator al Audiovizualului va organiza concursuri în vederea eliberării licențelor de emisie pentru dreptul de difuzare pe canalele de televiziune analogică, neprelungite în anul 2017, precum și va reperfecta licențele de emisie a căror valabilitate expiră pînă la data de 1 martie 2020, în scopul asigurării bazei legale necesare activității radiodifuzorilor.

Proiectul de lege propus spre examinare este avizat pozitiv de comisiile permanente ale Parlamentului și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului.

În Raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege examinat se constată despre omiterea procesului de asigurare a transparenței în procesul de elaborare a deciziilor și despre lipsa analizei impactului de reglementare.

În rezultatul examinării proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe propune proiectul de Lege nr.388 din 14 decembrie 2017 spre aprobare și adoptare în ambele lecturi.

Proiectul de lege redactat este anexat la raport.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Și în continuare, luînd în considerare că nu sînt alte întrebări, îl rugăm foarte mult pe domnul Hotineanu să ne prezentați de pe loc raportul Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, de fapt, coraportul.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a examinat proiectul de Lege nr.388 și, cu votul majorității deputaților prezenți, 7 „pro”, 2 „abțineri”, propune plenului Parlamentului susținerea acestui proiect de lege în prima și a doua lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Aici se încheie dezbaterile la proiectul nr.388 din 14 decembrie 2017.

Vom trece, dragi colegi, foarte curînd la procedura de vot.

Vă mai rog puțină răbdare, doar că mai sînt cîteva proiecte tehnice, proiecte de hotărîri ce țin nemijlocit și de structura, de componența nominală a Biroului permanent sau de proiectul de hotărîre privind demisia unui deputat, dar și în privința unui judecător la Curtea Supremă de Justiție.

Iată de ce, doamnă Apolschii,

Vă rugăm frumos să ne prezentați proiectul nr.20 din 2 februarie 2018, subiectul nr.10 de pe ordinea de zi.

Doamna Raisa Apolschii:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Parlament,

Comisia a examinat proiectul de Hotărîre nr.20 din 2 februarie 2018 privind numirea în funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

Prin proiectul de hotărîre, se propune numirea doamnei Elena Cobzac în funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție pînă la atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani.

În acest sens, conform articolului 116 alineatul (4) din Constituția Republicii Moldova și articolelor 9 și 10 din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție, judecătorii sînt numiți în funcție de Parlament, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Și, în acest sens, un astfel de demers a parvenit în adresa Parlamentului. *(Gălăgie în sală.)*

Și, în rezultatul examinării acestui demers, comisia a decis, cu majoritatea voturilor, să propună plenului Parlamentului pentru examinare și adoptare proiectul de Hotărîre nr.20 din 2 februarie 2018.

Cu permisiunea dumneavoastră, am să dau citire proiectului de Hotărîre privind numirea în funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

„În temeiul articolului 116 alineatele (4) și (5) din Constituția Republicii Moldova și al articolelor 9 și 10 din Legea nr.789/1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție,

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Articolul 1. – Doamna Elena Cobzac se numește în funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție pînă la atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani.

Articolul 2. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.”

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Dacă sînt întrebări în adresa doamnei Apolschii, a comisiei sau a judecătorului, candidat la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

Doamna Elena Cobzac este aici, în sală, o salutăm.

Bine ați venit în plenul Parlamentului!

Și intervențiile dumneavoastră, dragi colegi.

Și prima e din partea doamnei Ciobanu.

Vă rugăm.

Doamna Maria Ciobanu:

Doamnă judecător Cobzac,

Într-o investigație jurnalistică care viza mai mulți magistrați și vă viza inclusiv pe dumneavoastră scria că deși aveți un apartament, o căsuță de odihnă la Criuleni, ați fost inclusă în lista beneficiarilor de apartamente la preț preferențial.

Credeți că aceasta, chiar acest moment, vorbește despre integritatea unui judecător?

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Cobzac,

Puteți să răspundeți la întrebare, este microfonul pornit, doar să-l trageți în față, dacă aveți ce răspunde. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Dacă nu – nu, evident, nimeni nu forțează pe nimeni.

La microfon, vă rugăm frumos, în față microfonul.

Doamna Elena Cobzac – *candidat la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție:*

În limitele legale și nu am decît ceea ce-a fost indicat în declarație, nu am de adăugat nimic. Deci am doi copii care... mă rog.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Ciobanu,

Vă rog frumos, dacă aveți altă întrebare sau precizare.

Doamna Maria Ciobanu:

Precizare.

Doamnă judecător Cobzac,

E jalnic răspunsul dumneavoastră.

Atunci cînd un judecător are pretenția să fie promovat în funcție și cînd 73 la sută din respondenții ultimului sondaj de opinii spun la întrebarea: poate un judecător să judece un om nevinovat? 73 la sută spun că poate.

Și dumneavoastră spuneți azi că deși aveți apartament și casuță de vară sau de iarnă, că toți aveți de toate felurile, ați mai luat niște împrumuturi pe care nu mai știe lumea dacă le-ați întors sau ba, v-au făcut transferuri din Italia, nu se știe cine în euro și astăzi îmi spuneți dumneavoastră că totul e legal. Cum să nu fie legal, dacă dumneavoastră sînteți acei cu legea în mînă?

Doamnă Cobzac,

Eu cu toată sinceritatea vorbesc acum, eu aștept de la femeile judecător, de la ele să înceapă reformarea sistemului de justiție care ne-a făcut de rușine în întreaga lume. Ceea ce se întîmplă azi în statul Republica Moldova vă datorăm, în primul rînd, dumneavoastră.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Doamnă Zotea,

Vă rugăm frumos, întrebările dumneavoastră.

Poftiți.

Doamna Alina Zotea:

Mulțumesc frumos, domnule Președinte.

O întrebare adresată doamnei Cobzac Elena.

Spuneți-ne, vă rog, opinia dumneavoastră sinceră despre starea justiției din Republica Moldova? (*Voce din sală.*)

Doamna Elena Cobzac:

Deci opinia mea sinceră despre starea justiției în Republica Moldova, eu pot să spun, din punctul meu de vedere, cum eu îmi execut obligațiunile mele și colegii mei: sigur că nimeni nu o să... majoritatea nu o să fie de acord cu mine, dar eu vreau să vă asigur și vă asigur că eu mă strădui și colegii mei să executăm obligațiunile noastre în strictă conformitate cu prevederile legii și ale Constituției Republicii Moldova.

Deci altceva nu pot să vă spun și...

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Doamnă Zotea,

A doua întrebare sau precizare?

Doamna Alina Zotea:

Mulțumesc.

Spuneți-mi, vă rog, dacă există cazuri condamnate la CEDO, urmare a deciziilor dumneavoastră pe care le-ați luat?

Doamna Elena Cobzac:

Deci informația aceasta este publică. (*Voce din sală.*) Există în... în 2000 a fost un caz... da, Mancevschi contra Republicii Moldova.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule Țap,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Iurie Țap:

Prima mea întrebare este către doamna președinte: practica pe care o avem noi, în cazul dat vorbim despre promovarea judecătorilor la Curtea Supremă de Justiție, este una concurs, într-un fel i-aș spune fără de concurs. Deci chiar dacă este un candidat – merge, pe când dacă e să ne referim la promovarea funcționarilor publici sînt stabilite anumite rigori. În acest context, pornind și de la starea pe care o avem, chiar și de la cea declarată de ministrul justiției că, de fapt, strategia a eșuat și avem o situație deplorabilă.

Cum vedeți dumneavoastră sau nu credeți necesar că promovarea ar trebui și aici legiferată astfel ca să avem o competitivitate care ar veni să sporească calitatea?

Doamna Raisa Apolschii:

Stimate coleg,

Dumneavoastră deja a doua tentativă o faceți de a mă provoca de a comenta afirmațiile unor demnitari, unor jurnaliști. Nu, nu am să o fac, dar vreau să vă spun un lucru: Consiliul Superior al Magistraturii, demersul către Parlament, l-a făcut drept urmare a concursului care a avut loc. Noi nu putem substitui în asemenea caz un organ de autoadministrare a sistemului judecătoresc. Eu cred că este mai indicat, ținând cont și de statutul, și de atribuțiile Consiliului Superior al Magistraturii, ca acele concursuri să le desfășoare anume el. Noi, numai atât, cât facem numirile în Parlament.

Dar dacă tindem ca politicul să nu să se implice în sistemul judecătoresc, în special acum, așa cum se dorește, înțeleg eu, de toată lumea, atunci trebuie mai puțin să ne arogăm din atribuții în acest sens. Dar selectarea merge anume prin concurs, deja că participă unul, că participă 10, eu nu cred că și acel Consiliu Superior al Magistraturii și noi, în cazurile în care desfășurăm niște concursuri, putem obliga pe cineva să depună cerere pentru a participa la concurs. Este o chestie benevolă, de aici eu nu văd care ar fi o altă modalitate mult mai bună.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Domnule Țap,

Vă rog frumos, dacă aveți a doua întrebare sau precizare.

Domnul Iurie Țap:

Am și a doua întrebare, dar mai întâi vroiam să-i mulțumesc doamnei președinte pentru răspuns. Eu, de fapt, am întrebat altceva și spuneam despre cazul că ar fi necesar de a uniformiza, pentru că promovând funcționarii publici prin concurs unde obligatoriu trebuie să fie competiție, noi promovăm demnitari, fie că vorbim de CSJ, fie că vorbim de alte domenii foarte importante, nu demult a fost și CNA-ul. Despre asta vroiam să spun și cred că aici Parlamentul are un rol deosebit.

Dar, domnule Președinte,

Vă rog să mă înscrieți pentru o luare de cuvânt, unde mă voi expune mai pe larg.

Iar întrebarea mea către doamna Elena Cobzac: din informațiile pe care mi le-au furnizat colegii, am înțeles că dumneavoastră ați participat... urma să participați la concursul respectiv în noiembrie 2016, adică la un concurs privind accesarea în funcția de judecător la CSJ. Dacă este așa? Dacă este așa, vroiam să vă întreb care au fost motivele? Dacă informația a fost corectă.

Doamna Elena Cobzac:

Ceva cred că e greșit, fiindcă doar acum am depus cererea, adică nu am participat. Deci este o procedură: în 2016 am înaintat cererea la concurs și este o procedură – am trecut colegiul de selecție, de evaluare și am fost inclusă în registrul care este publicat pe site-ul Curții Supreme de Justiție, registrul candidaților în viitor care doresc... Dar cererea de participare la concurs am înaintat-o doar anul acesta, acum.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt alte întrebări la acest subiect.

Vă mulțumim foarte mult, doamnă Apolschii.

Vă mulțumim, doamnă Cobzac.

Înainte de a încheia dezbaterea la acest subiect, evident, dacă avem o luare de cuvînt, vă rugăm frumos, domnule Țap, poftiți la tribuna principală.

Domnul Iurie Țap:

Stimați colegi,

Problema justiției este crucială pentru Republica Moldova. Or, problema combaterii corupției se hotărăște aici. Despre aceasta ne-au vorbit partenerii de dezvoltare, despre aceasta am confirmat toți noi. Și cînd am făcut trimitere la ceea ce a spus ministrul de justiție, care de altfel este un bun profesionist, am temerea să nu mai treacă un an, doi, trei să facem aceleași constatări.

Or, mă întrebam, de ce atunci cînd promovăm un funcționar public la nivel, să spun, de primărie sau de consiliu raional, sau minister, atunci se merge pe concurs, pe competitivitate, cu rigori foarte serioase. Mergem pe alegerea directorului CNA – este simplu de tot. Mergem pe promovarea la nivel de Curtea Supremă de Justiție – este simplu de tot.

Vroiam să spun, stimați colegi, că da, avem principiul constituțional al separației puterilor, dar acest principiu înseamnă, de fapt, și colaborarea puterilor, înseamnă și controlul reciproc al puterilor, prin instrumentele respective constituționale – despre aceasta vorbeam, pentru că noi ne dorim o justiție corectă. Or, problema înfăptuirii justiției în Republica Moldova este la pămînt. Despre aceasta s-a demonstrat cu lux de amănunte și este una dintre acele 28 de condiții care au fost invocate la ultima ședință a Comitetului parlamentar de asociere Uniunea Europeană – Republica Moldova. Oare aceasta nu ne pune în gardă? Sau pe noi ne interesează doar atunci să facem promisiuni frumoase, dar să nu intervenim aici. Pentru că cred eu că raportul pe care îl prezintă Consiliul Superior al Magistraturii și asupra căruia am insistat de multe ori că trebuie să-l audiem nu pentru a-i controla, nu pentru a lua decizii, că nu avem dreptul, dar să vedem care sînt problemele și să ne expunem și noi problemele în acest sens, pentru că Parlamentul este exponentul cetățenilor și Parlamentul nu poate să vadă sau să fie

un observator pasiv al faptului cum se distruge țara, cum se încalcă grav drepturile cetățenilor. Despre aceasta, stimați colegi, vroiam să vorbim.

Și în acest context, voi spune că cred că vom insista și în continuare asupra anumitor abordări. Dar, în acest context, vroiam să zic: din informația care mi-a fost furnizată, doamna magistrat Elena Cobzac, ați participat în completul de judecată care s-a pronunțat și asupra examinării contestațiilor privind măsurile de arest aplicate în privința lui Grigore Petrenco, pe de o parte, și vedem, pe de altă parte, a lui Ilan Șor.

Dincolo de decizia care a fost luată că este dreptul magistratului și dincolo de cazul concret. Dar mă întreb și ne întrebăm, mai ales dacă luăm acest caz de rezonanță, or, raportul „Kroll 1”, care a fost publicat, a spus tranșant: „Ilan Shor este cel care a executat acea schemă celebră, acea schemă despre care se spune că a fost coordonată la nivelul autorităților statului”, spune raportul „Kroll 1”.

Dar a fost și problema cu mașina care a fost arsă, au fost arse documentele, care, de fapt, a fost și moartea suspectă a unui om. Au fost circumstanțe foarte serioase. Și mă întreb eu: în cazul dat oare această abordare într-un caz deci s-a menținut decizia instanței de fond, în alt caz s-a permis ca persoana care-i implicată să fie în libertate, spuneți-mi, vă rog, cetățenii vor da credibilitate acestei justiții? La sigur nu.

Spuneam, da, este dreptul magistratului. Și cred că aici și Curtea Supremă de Justiție care are și obligațiunea să uniformizeze practicile judiciare, fiindcă este și practica mondială, și care ar trebui în cazul dat să influențeze pozitiv asupra înfăptuirii justiției, și Consiliul Superior al Magistraturii care, la fel, trebuie să fie mai atent.

Spuneam că am observat anumite cazuri că au fost mai multe concursuri unde a participat un judecător. În ianuarie 2017 a participat un judecător care a fost respins. Și ne întrebăm: dar ce se întâmplă, în anumite cazuri sînt promovați, în alte cazuri sînt respinși? De cine depinde? Sau care este criteriul: e bun sau nu e prea bun? Sau mă întreb, noi nu avem suficienți judecători bine instruiți, integri care să dorească să se promoveze? De ce, oare, ei nu participă la aceste concursuri? Pentru că știu că nu vor fi admiși sau pentru că nu doresc? Sînt mai multe probleme la care noi cu dumneavoastră trebuie să răspundem, pentru că ne dorim o justiție corectă, ne dorim un stat de drept și el trebuie să fie afirmat zi de zi, nu să spunem una, dar să facem total alta. Pentru că, de fapt, puterea nu va fi credibilă și justiția nu va fi credibilă.

Acestea sînt întrebări la care nu avem răspunsuri plauzibile și de aceea noi nu putem susține în cazul dat această candidatură a doamnei Elena Cobzac. Și de aceea am vorbit și am încercat să aducem argumente, pentru că am vorbit nu doar la cazul dat, am insistat de mai multe ori despre importanța ca să fie examinată starea din justiție și Parlamentul are obligațiunea s-o examineze în cîmp legal, să se expună, dar s-o influențeze pentru ca aceasta să fie una, într-adevăr, în condițiile statului de drept și să corespundă rigurilor constituționale.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Aici se încheie complet dezbaterile la proiectul nr.20 din 2 februarie 2018 și vom reveni la procedura de vot foarte curînd. Aș culege încă cîteva efectiv minute pentru a finaliza ordinea de zi de astăzi pînă la, bineînțeles, Ora Guvernului.

Și o rugăm pe doamna Spatari să ... Poate de pe loc, da, că este vorba de o chestiune pur tehnică.

Doamnă Spatari,

Vă rugăm frumos să ne prezentați **proiectul nr.22 din 7 februarie 2018, proiectul nr.11 de pe ordinea de zi**, care ține, de fapt, și de decizia fracțiunii, grupului parlamentar pe care îl reprezentați, **ce ține de schimbarea componenței numerice și nominale a Biroului permanent al Parlamentului.**

Vă rugăm frumos, poftiți.

Doamna Mihaela Spatari:

Vă mulțumesc.

Vă prezint proiectul de Hotărîre pentru modificarea Hotărîrii Parlamentului nr.7/2015 privind componența numerică și nominală a Biroului permanent al Parlamentului. Și anume la articolul 3, cu modificările și completările ulterioare, textul „Ghilețchi Valeriu” se substituie cu textul „Carpov Eugen”. Astfel, domnul Eugen Carпов este membru al Biroului permanent din partea Grupului Parlamentar Popular European.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

În continuare, doamnă Apolschii, vă rugăm frumos, în calitate de președinte al Comisiei juridice, numiri și imunități, să ne prezentați succint și raportul asupra acestui subiect.

Doamna Raisa Apolschii:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Parlament,

Comisia a examinat proiectul de Hotărîre nr.22 din 7 februarie 2018 cu privire la modificarea Hotărîrii Parlamentului privind componența numerică și nominală a Biroului permanent.

Așa cum a fost menționat, Grupul Parlamentar Popular European a înaintat extrasul din procesul-verbal al ședinței nr.1 din 17 ianuarie 2018, în cadrul căreia s-a decis numirea domnului Eugen Carпов în calitate de membru al Biroului permanent.

În rezultatul examinării, membrii comisiei au decis, cu majoritatea voturilor, să propună Parlamentului spre examinare și adoptare proiectul de Hotărîre nr.22 din 7 februarie 2018.

Și am să dau citire proiectului de Hotărîre pentru modificarea articolului 3 din Hotărîrea Parlamentului nr.7/2015 privind componența numerică și nominală a Biroului permanent al Parlamentului.

„Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Articolul 1. – Articolul 3 din Hotărîrea Parlamentului nr.7/2015 privind componența numerică și nominală a Biroului permanent al Parlamentului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.22 – 28, articolul 18), cu modificările și completările ulterioare, textul „Ghilețchi Valeriu” se substituie cu textul „Carpov Eugen”.

Articolul 2. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.”

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Dacă nu sînt alte întrebări, atunci încheiem dezbaterile la proiectul nr.22 din 7 februarie 2018.

Și trecem la ultimul subiect de pe ordinea de zi, **proiectul nr.23 din 7 februarie 2018 ce ține de proiectul de Hotărîre a Parlamentului privind demisia unui deputat în Parlament.**

Vă rugăm frumos, doamnă Apolschii, foarte succint să ni-l prezentați și în calitate de autor, dar și de președinte al Comisiei juridice, numiri și imunități.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Cred că o să fiu consecventă, ar trebui să dau întâi citire proiectului de Hotărîre privind demisia unui deputat în Parlament.

„În temeiul articolului 69 alineatul (2) din Constituția Republicii Moldova și articolului 2 alineatul (6) din Legea nr.39/1994 despre statutul deputatului în Parlament,

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Articolul 1. – Se ia act de cererea de demisie a deputatului în Parlament Iurie Leancă, ales din partea Partidului Liberal Democrat din Moldova.

Articolul 2. – Se declară vacant un mandat de deputat în Parlament care aparține Partidului Liberal Democrat din Moldova.

Articolul 3. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.”

Comisia a examinat acest proiect de hotărîre. Și acest proiect de hotărîre a fost întocmit în baza cererii de demisie a deputatului Iurie Leancă. Comisia

juridică, numiri și imunități a constatat că cererea prin care se informează despre renunțarea la calitatea de deputat în legătură cu intervenirea incompatibilității a fost depusă în mod regulamentar în adresa Președintelui Parlamentului, fiind anexată la prezentul proiect.

Drept urmare, comisia a decis, cu votul majorității membrilor, să propună Parlamentului spre examinare și adoptare proiectul de Hotărîre nr.23 din 7 februarie 2018.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa nici autorilor, nici a comisiei. Aici încheiem dezbaterile la proiectul nr.23 din 7 februarie 2018.

Dragi colegi,

Am epuizat astfel ordinea de zi pînă la Ora Guvernului.

Vă rugăm foarte mult să vă luați locul. Toți să vă luați locul. Și numărătorii, vă rugăm frumos: domnul Dudnic pentru sectorul nr.1, domnul Sîrbu pentru sectorul nr.2, domnul Carpov, o să vă rugăm frumos, pentru sectorul nr.3, să ne dați inițial prezența pe sectoare, înainte de a trece la procedura de vot.

Dragi colegi,

Vă rugăm frumos să vă luați locul, pentru că numărătorii trebuie să vă vadă, să vă poată număra.

Vă rugăm frumos.

Domnule Dudnic,

Vă rugăm.

Sau, da, doamna Babiuc.

Vă rog frumos, dumneavoastră, da.

Doamnă Babiuc,

Vă rog frumos.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4 persoane.

Sectorul nr.2– 35.

Sectorul nr.3 – 24.

Domnul Andrian Candu:

63 de deputați în sală.

Vă rog frumos, numărătorii, să aveți grijă, trecem la procedura de vot. Vor fi proiecte pentru lectura a doua și reexaminare, minimul necesar sînt 51 de voturi.

Iată de ce, dragi colegi, pentru a evita și discuțiile ulterioare, să fiți atenți la voturi și să anunțați exact.

Dragi colegi,

Se supune votului adoptarea proiectului de Lege cu privire la organizațiile de creditare nebancară, subiectul nr.1 de pe ordinea de zi, proiectul nr.325 din 20 octombrie 2017, proiect aflat în lectură finală.

Și cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4 persoane.

Sectorul nr.2 – 35.

Sectorul nr.3 – 13.

Domnul Andrian Candu:

Cu 52 de voturi, proiectul de Lege cu privire la organizațiile de creditare nebancară, proiectul nr.325 din 20 octombrie 2017, a fost votat în lectură finală.

Se supune votului subiectul nr.2 de pe ordinea de zi, Legea nr.243 din 23 noiembrie 2017 pentru modificarea și completarea articolului 46 din Legea cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare. Este vorba despre reconfirmarea votului de plenul Parlamentului.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4 persoane.

Sectorul nr.2 – 35.

Sectorul nr.3 – 13.

Domnul Andrian Candu:

Cu 52 de voturi, proiectul numărul... subiectul nr.2 de pe ordinea de zi, Legea nr.243 din 23 noiembrie 2017 a fost aprobată repetat, astfel reconfirmat votul plenului Parlamentului pentru această lege.

Se supune votului pentru aprobarea în primă lectură a proiectului nr.397 din 20 decembrie 2017, proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Guvernul Republicii Azerbaidjan privind cooperarea în domeniul militar, vot pentru prima lectură.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Autorii au solicitat adoptarea acestuia în cea de-a doua lectură.

Cine este pentru, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4 persoane.

Sectorul nr.2 – 35.

Sectorul nr.3 – 13.

Domnul Andrian Candu:

Cu 52 de voturi, proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Guvernul Republicii Azerbaidjan privind cooperarea în domeniul militar nr.397 din 20 decembrie 2017 a fost votat în lectura a doua și ultima.

Subiectul nr.4 de pe ordinea de zi, Legea nr.233 din 10 noiembrie 2017 pentru modificarea și completarea Codului muncii al Republicii Moldova. Iarăși este vot de reconfirmare, după reexaminarea acestei legi, de plenul Parlamentului.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4 persoane.

Sectorul nr.2 – 35.

Sectorul nr.3 – 16.

Domnul Andrian Candu:

Cu 55 de voturi, Legea nr.233 din 10 noiembrie 2017 pentru modificarea și completarea Codului muncii al Republicii Moldova a fost astfel reconfirmată de plenul Parlamentului.

Se supune votului legea... următorul subiect de pe ordinea de zi, subiectul nr.5, se referă la Legea nr.248 din 23 noiembrie 2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Iarăși procedură de reexaminare și de reconfirmare a votului.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4 persoane.

Sectorul nr.2 – 35.

Sectorul nr.3 – 21.

Domnul Andrian Candu:

Cu 60 de voturi, Legea nr.248 din 23 noiembrie 2017 a fost reconfirmată și votată repetat, aprobată repetat de plenul Parlamentului.

Se supune votului subiectul nr.6 de pe ordinea de zi, proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, proiectul nr.203 din 12 mai 2016, vot pentru lectura a doua.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr.2 – 35.

Sectorul nr.3 – 21.

Domnul Andrian Candu:

Cu 60 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative... cer scuze, proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative nr.203 din 12 mai 2016 a fost votat în lectura a doua și ultima.

Se supune votului aprobarea celui de-al șaptelea subiect de pe ordinea de zi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, proiectul nr.255 din 6 iunie 2016, vot pentru lectura a doua.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr.2 – 35.

Sectorul nr.3 – doar o clipă – unsprezece... – 13 voturi.

Domnul Andrian Candu:

Cu 52 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, proiectul nr.255 din 6 iunie 2016, a fost votat în lectura a doua și ultima.

Se supune votului aprobarea în primă lectură a proiectului nr.388 din 14 decembrie 2017, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Și vot pentru lectura a doua.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr.2 – 35.

Sectorul nr.3 – 13.

Domnul Andrian Candu:

Cu 52 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, proiectul nr.388 din 14 decembrie 2017, a fost votat în lectura a doua și ultima.

Următorul subiect este cel cu nr.9 de pe ordinea de zi, proiectul de Hotărîre privind aprobarea structurii și efectivului-limită ale Autorității Naționale de Integritate, proiectul nr.15 din 26 ianuarie 2018.

Cine este pentru adoptarea acestui proiect de hotărîre, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut adoptarea proiectului de hotărîre. Astfel, acesta a fost adoptat.

Se supune votului adoptarea următorului subiect de pe ordinea de zi, proiectul de Hotărîre privind numirea în funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, proiectul nr.20 din 2 februarie 2018.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut adoptarea proiectului de Hotărîre privind numirea în funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

Dacă se insistă, bineînțeles, se pot număra voturile, dar s-a văzut clar că este o majoritate a celor prezenți în sală. Astfel, doamnă Elena Cobzac, ați fost numită în funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

Vă dorim succese. Felicitări și realizări frumoase în activitatea pe care o s-o desfășurați.

În continuare, se supune votului următorul subiect de pe ordinea de zi, subiectul nr.11, proiectul de Hotărîre privind modificarea Hotărîrii Parlamentului privind componența numerică și nominală a Biroului permanent al Parlamentului, proiectul nr.22 din 7 februarie 2018.

Cine este pentru adoptarea acestui proiect de hotărîre, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut adoptarea proiectului de Hotărîre nr.22 din 7 februarie 2018, astfel acesta fiind votat.

Vă mulțumesc foarte mult.

În continuare, dragi colegi, se supune votului... înainte de a supune votului Declarația Parlamentului Republicii Moldova privind condamnarea atacurilor Federației Ruse, proiectul nr.13 din 24 ianuarie 2018, voi supune votului inițial amendamentul formulat de domnul Boțan.

Vă rog frumos încă o dată să-l formulați, pentru a-l supune votului.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

În numele deputaților Frațiunii Partidului Liberal, înaintez următorul amendament. În denumirea hotărîrii, sintagma „securității informaționale naționale” se substituie cu sintagma „securității naționale”. Iar înainte de ultimul alineat se completează cu textul „Condamna cu vehemență comportamentul provocator al trupelor ruse (grupul operativ al trupelor ruse), dislocate ilegal în regiunea estică a Republicii Moldova, care, în pofida protestelor exprimate în repetate rânduri de către autoritățile Republicii Moldova, continuă să desfășoare activități militare în care sînt antrenate și structurile de forță ale regimului secesionist de la Tiraspol, ceea ce reprezintă o amenințare directă și brutală la adresa suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova. Reiterează necesitatea retragerii necondiționate a forțelor militare ruse (grupul operativ al trupelor ruse) de pe teritoriul Republicii Moldova și demarării discuțiilor privind transformarea actualei operațiuni de menținere a păcii într-o misiune civilă multinațională cu mandat internațional.”

Vă mulțumesc.

Solicit susținerea acestui amendament.

Domnul Andrian Candu:

Cine este pentru a susține acest amendament formulat de domnul Boțan, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot. (*Rumoare în sală.*)

Nu a fost susținut de plenul Parlamentului.

În continuare, se supune votului în întregime proiectul de Hotărîre pentru aprobarea Declarației Parlamentului Republicii Moldova, proiectul nr.13 din 24 ianuarie 2018.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

În unanimitatea celor prezenți în sală, proiectul de Hotărîre nr.13 din 24 ianuarie 2018, proiectul de Hotărîre pentru aprobarea Declarației Parlamentului Republicii Moldova privind condamnarea atacurilor Federației Ruse asupra securității informaționale naționale și amestecul abuziv în activitatea politică din Republica Moldova, a fost adoptat.

Și în continuare, ultimul proiect de Hotărîre, proiectul nr.23 din 7 februarie 2018, proiectul de Hotărîre privind demisia unui deputat în Parlament, subiectul nr.12 de pe ordinea de zi, fiind vorba, bineînțeles, de domnul Iurie Leancă.

Vă rog frumos să vă pronunțați prin vot, cine este pentru.

Proiectul de hotărîre, cu majoritatea celor prezenți în sală, a fost adoptat.

Astfel, funcția de deputat va fi declarată vacantă.

Domnule Leancă,

Noi vă mulțumim foarte mult pentru activitatea pe care ați desfășurat-o în plenul Parlamentului și vă dorim succese... (*Rumoare în sală.*)

Domnule Apostol,

Și copiii sînt educați și știu că să nu întrerupeți pe cineva care vorbește.

Succese, realizări frumoase și doar rezultate frumoase... pentru activitatea pe care o s-o desfășurați în cadrul Guvernului.

Vă mulțumim foarte mult și succese. (*Aplauze.*)

Dragi colegi,

Au fost epuizate toate subiectele de pe ordinea de zi.

Mai avem un subiect de pe ordinea de zi, bineînțeles, Ora Guvernului.

De procedură, bineînțeles, ofer, de procedură, domnului Apostol.

Vă rugăm frumos, poftiți, aveți un minut la dispoziție.

Domnul Ion Apostol:

Stimați colegi,

Iată noi am votat acum această Declarație și... a ieșit la suprafață fățarnicia unor deputați din Partidul Democrat, deputații care reprezintă regiunea găgăuză autonomă au ieșit din sală în timpul votării.

Ce-o fi însemnînd asta?

Noi ori votăm solidar sau nu votăm?

Asta vi-i fața voastră adevărată. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

În continuare, la nivelul...

Dragi colegi,

Noi continuăm – Ora Guvernului... Ședința nu s-a încheiat.

Vă rog frumos.

Pentru Ora Guvernului am avut solicitări de informație.

Domnule Bejan Valerian,

Ați solicitat informație cu referire la măsurile întreprinse de instituție pentru a asigura uniformizarea volumului sunetului în programele de televiziune, astfel încât să fie eliminat disconfortul creat telespectatorilor resimțit, în special, la difuzarea publicității.

Este o solicitare pe care ați făcut-o pe 21 decembrie 2017.

Aici, în sala plenului, îl avem prezent pe domnul Vicol, pe care-l invităm la tribuna principală. Domnul Vicol este președintele Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

La fel, este prezent și domnul Pulbere care este șeful Direcției control și digitizare care, la fel, poate să vină cu informație suplimentară, dacă este cazul.

Domnule Vicol,

Vă rog frumos.

Domnul Dragoș Vicol – președinte al Consiliului Coordonator al Audiovizualului:

Onorat Plen,

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimate domnule deputat Valerian Bejan, (*Gălăgie în sală.*)

Într-adevăr, problema pe care ați abordat-o dumneavoastră reprezintă un fenomen, este o problemă complexă, este vorba despre uniformizarea sunetului și el vizează o gamă largă de probleme nu doar în ceea ce vizează deci majorarea nivelului sunetului de la programele obișnuite la calupul de publicitate, ci chiar de la diverse posturi de televiziune. Atunci când butonăm cu telecomanda, unele posturi au intensitatea sunetului mai mare, altele au una mai diminuată.

Într-adevăr, noi am încercat să întreprindem anumite acțiuni, recunosc, într-adevăr, timide, dar nu depinde doar de noi ca această problemă să fie rezolvată. Și foarte succint o să vă expun din care considerente. Este vorba de faptul că înșiși radiodifuzorii nu dispun de echipamentul necesar și de soft-ul

respectiv care le-ar permite ca să uniformizeze nivelul sunetului. Este vorba că agențiile, casele de publicitate, atunci când le pun la dispoziție radiodifuzorilor publicitatea respectivă, din start o concep astfel încât să existe un nivel al sunetului mai ridicat. Radiodifuzorii nu dispun de acest echipament și de acest soft pentru a putea interveni și aceasta reprezintă o problemă.

O altă problemă este că nici Consiliul Coordonator al Audiovizualului nu dispune la moment de echipamentul pe care noi am considerat că ne va fi de un real ajutor pentru a depista anumite inadvertențe și curențe. Ceea ce facem noi la momentul actual este... pe de o parte, să examinăm legislația țărilor care au progrese înregistrate la acest capitol și ducem... tratative cu cei de la autoritatea audiovizuală din Portugalia, în primul rând, care ne-au pus la dispoziție informația relevantă și acum sîntem în proces de negociere pentru a achiziționa sau să ne fie donat acest soft, dar problema rămîne echipamentul respectiv. Noi încă nu am identificat, din punct de vedere tehnic, echipamentul care ar putea suporta necesitățile tehnice actuale din cadrul Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

Ceea ce vă pot promite eu, că pe parcursul acestui an, sper nu chiar pînă la sfîrșitul anului, ci pînă la finalul trimestrului III, să identificăm o modalitate astfel încît nu doar din punct de vedere conceptual și al actelor... al unui regulament adoptat, ci chiar din punct de vedere practic, să putem implementa niște rigori concrete, un regulament care să ne permită nu doar măsurarea nivelului sunetului și uniformizării lui, ci chiar să putem aplica și anumite sancțiuni, deși trebuie să remarc că în actuala redacție a Codului audiovizualului nu există nici un fel de prevederi care ar putea sancționa deci această... nerespectarea uniformizării sunetului. Acesta este succint răspunsul meu, domnule Bejan.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule președinte Dragoș.

Domnule Bejan,

Poftim, întrebări.

Domnul Valerian Bejan:

Da. Vă mulțumesc mult pentru volumul de lucru care l-ați efectuat dumneavoastră în vederea căutării unui răspuns la această întrebare care vizează, de fapt, întreaga societate. (*Rumoare în sală.*)

E îmbucurător faptul că dumneavoastră promiteți ca pînă la sfîrșitul anului să fie soluționată această problemă care, într-adevăr, este o problemă.

Dar, din punctul meu de vedere, s-ar putea de înaintat niște cerințe față de cei care prezintă materialul publicitar ca el să corespundă unui anumit nivel de sunet. Asta ca o sugestie. Poate eu nu am dreptate, nu-i posibil de făcut tehnic lucrul acesta, dar bănuiesc că s-ar putea de făcut.

Totodată, în paralel, odată cu achiziționarea soft-urilor și utilajului respectiv de care dumneavoastră aveți nevoie, ați menționat că sînt probleme și lacune și în legislație la acest capitol. Deci, în paralel, înainte de a ajunge cu soft-ul la final

care ar fi implementat, ar fi bine ca dumneavoastră să pregătiți niște proiecte de legi sau de hotărîri, unde dumneavoastră ați văzut aceste lacune, ca atunci cînd vor fi procurate și implementate aceste soft-uri, deja cadrul legal să fie pregătit, unde să fie indicată clar perioada cînd intră în vigoare aceste puncte de lege, poate se indică nu ca termen, dar odată cu procurarea soft-urilor. Adică ca să scoatem odată și pentru totdeauna aceste probleme, deoarece în statele vecine, dumneavoastră sînt sigur că vă deplasați de multe ori, acest fenomen nu există.

Vă mulțumesc.

Domnul Dragoș Vicol:

Și eu vă mulțumesc.

Pot două secunde? Eu ceea ce vă pot promite că în momentul în care noi vom definitiva proiectul Regulamentului cu privire la uniformizarea sunetului, noi o să expediem pentru consultări publice acest regulament și eu cred că prin puterile noastre, chiar printr-o decizie a Consiliului Coordonator al Audiovizualului, este suficient ca acest regulament să aibă putere de a acționa și vom obliga toți radiodifuzorii să se conformeze.

Dar mai există o mică problemă în ceea ce vizează lipsa specialiștilor, aici e mai greu cu forțele CCA-ului să rezolvăm. Nu există specialiști pe care noi i-am putea instrui în condițiile Republicii Moldova care să poată detecta problemele în ceea ce vizează uniformizarea sunetului. Și aici chiar stau și mă gîndesc care ar fi soluțiile. Și sperăm să le identificăm de comun acord cu Legislativul și cu ceilalți parteneri ai noștri.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Domnule Bejan,

Poftim.

Domnul Valerian Bejan:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Deci vă dau eu o sugestie. La prima etapă pot fi contractați specialiști și din afara țării pentru a soluționa problema.

Mulțumesc.

Domnul Dragoș Vicol:

Mulțumesc pentru sugestie.

O să ținem cont.

Mulțumesc mult.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Domnule Vicol,

Mulțumesc.

Întrebări nu-s.

Mulțumesc.

Succese!

Și doamnă Bodnarenco,

Poftim, întrebarea dumneavoastră.

Doamna Elena Bodnarenco:

Я адресую два вопроса Правительству Республики Молдова.

Первый. С первого января 2018-го года были ликвидированы местные фонды социальной поддержки населения, из которых людям, находящимся в сложных жизненных ситуациях (пенсионерам, лицам с ограниченными возможностями, многодетным семьям, родителям, которые одни воспитывают ребенка), один раз в год была возможность предоставлять единовременную материальную помощь; кроме того, из этих фондов оказывалось совместное финансирование социальных столовых. Все это произошло в обстановке нетранспарентности, без консультации с органами местного публичного управления.

Прошу предоставить информацию о том, сколько средств и на какие цели было выплачено в 2017 году из местных фондов социальной поддержки населения? Сколько человек получили единовременную социальную помощь? Сколько бенефициаров социальных столовых содержалось или финансировалось из фондов социальной поддержки населения? И разъяснить все-таки, почему это действие было произведено без консультации и без широкого предания огласке.

Ответ прошу дать в зале заседания Парламента в устном виде.

Второй вопрос касается оптимизации «Poșta Moldovei»). К большому сожалению, около двух недель назад мы стали свидетелями того, что четверо сотрудников «Poșta Moldovei» погибли при исполнении своего служебного долга.

Потери могли бы быть гораздо меньше, если бы в одном автомобиле не ехали кроме водителя и сопровождающего – то, что соответствует внутренней инструкции «Poșta Moldovei» – и инженер-программист и инструктор по эксплуатации в район, в котором после «fuzionare», произведенной в апреле 2017 года, не осталось районного отделения «Poșta Moldovei».

Всего из 36 филиалов осталось 20 после «fuzionare». В связи с этим у меня вопрос:

Почему оптимизация «Poșta Moldovei», государственного предприятия, произошла абсолютно тихо, опять же в нетранспарентной обстановке? Сколько людей осталось без работы? Куда были направлены деньги, сэкономленные на оптимизации государственного предприятия? Почему из сэкономленных средств не были приобретены, например, новые автомобили? Потому что в случае с погибшими сотрудниками «Poșta Moldovei» они передвигались на автомобиле «Нива» старого образца, загруженном почтой, посылками, – это была пятница и водитель, возможно, не справился с управлением на скользкой дороге еще и из-за технического состояния автомобиля.

Спасибо.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Domnule Țap,

Poftim.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Am două întrebări către Guvernul Republicii Moldova.

Prima ține de implementarea Strategiei privind reforma administrației publice pentru anii 2016–2020. Și voi concretiza: conform prevederilor punctului 139, către data de 20 a lunii premergătoare semestrului, Cancelaria de Stat urmează să generalizeze informațiile parvenite de la toate entitățile responsabile și să le generalizeze într-un raport de implementare a strategiei. Sper că până la 20 ianuarie Cancelaria a realizat acest lucru și solicit ca în ședința următoare să-mi fie prezentat acest raport și, atenționez, în conformitate cu prevederile punctului 140 care prevede expres ce trebuie să fie oglindit în acest raport. Or, jumătate de an în urmă când am solicitat, mi-a fost prezentată o informație care nu era una relevantă și nu corespundea cerințelor respective.

Și a doua întrebare ține de implementarea prevederilor Planului de acțiuni privind modernizarea serviciilor publice, acțiunile prevăzute pentru anul 2017.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule Țap.

Domnule Carp,

Poftim.

Domnul Lilian Carp:

O întrebare către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării ș.a.m.d., cum se numește, întrebarea sună în felul următor.

Vă rog să îmi prezinte atât în scris, dar și în plenul Parlamentului lista instituțiilor de învățământ preuniversitare și preșcolare care au fost închise pe perioada anilor 2010–2017. De către ce autorități au fost închise aceste instituții de învățământ și conform căror decizii? Eu știu că-s vreo 400, lucru este mult, dar oricum eu cred că în decurs de două săptămâni ar putea să-mi prezinte despre numărul de instituții și ce autorități au închis aceste instituții de învățământ.

Mersi mult.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule Carp.

Poftim, doamnă Maria Ciobanu.

Doamna Maria Ciobanu:

Vă mulțumesc.

Solicit răspuns în scris de la Ministerul Educației, Culturii și Cercetării la întrebarea: care a fost scopul vizitei doamnei ministru Monica Babuc în Emiratele Arabe Unite și cât a costat bugetul ministerului această plăcere a dumneaei?

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Stimați colegi,

Ședința este închisă și Biroul permanent va decide când o să fie următoarea ședință.

Mulțumesc.

Ședința s-a încheiat la ora 15.12.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Secția pentru lucrările plenului Parlamentului
din cadrul Direcției generale documentare
parlamentară a Secretariatului Parlamentului*